

**REȘIȚA
HERITAGE**

**INDUSTRIAL
LAB 2025**

C U P R I N S

CONTEXT I Patrimoniul ca resursă

Patrimoniul industrial reșițean.....	06
Reșița 250 LAB.....	07
MKBT în Reșița.....	10
ANF în Reșița.....	12
Reșița Industrial Heritage Lab.....	13
Furnalul, simbol local.....	15

ȘCOALA DE VARĂ I Abordare metodologică

Scop.....	18
Impactul.....	19
Membrii implicați.....	21
Metodologie.....	23
Etape.....	24

ȘCOALA DE VARĂ I Livrabilul

Tipologii de livrabile.....	32
Echipa 1 “Fii turist în orașul tău”.....	33
Echipa 2 “Turnarea continuă”.....	41
Echipa 3 “Firul roșu al furnalului.....	49

CONCLUZII.....	58
-----------------------	-----------

Patrimoniul industrial reșițean

În anul 2021, municipiul Reșița a marcat un moment deosebit de important, aniversând 250 de ani de industrie locală. Această celebrare a avut ca reper anul 1771, când a fost pus în funcțiune primul furnal din Reșița, eveniment care a deschis drumul unei tradiții siderurgice, ce continuă până în prezent. Semnificația istorică a Reșiței este subliniată și de faptul că nu mai puțin de 25% din totalul monumentelor de patrimoniu industrial din România se regăsesc pe raza județului Caraș Severin, în zona Banatului Montan. Totuși, o mare parte dintre aceste obiective de patrimoniu se află astăzi într-o stare precară, fiind dezafectate și degradate, consecință directă a restructurării industriale masive care a urmat anilor 1990, precum și a lipsei de implicare constantă a autorităților și factorilor de decizie de la acea vreme în gestionarea lor.

În ultimii ani, Primăria Municipiului Reșița a inițiat un proces susținut de recuperare și valorificare a acestui patrimoniu unic, prin achiziționarea și pregătirea unor proiecte de conversie funcțională pentru obiective emblematiche, precum Hala Minda și funicularul. Aceste inițiative demonstrează asumarea unei direcții strategice clare, prin care administrația locală și-a manifestat angajamentul ferm de a continua pe termen lung demersurile de revitalizare a patrimoniului industrial, transformându-l într-o resursă activă pentru comunitate și pentru dezvoltarea urbană.

CONTEXT

Patrimoniul ca resursă

REȘIȚA 250 LAB

Reșița 250 LAB este o rețea de lucru intersectorială și interinstituțională ținând documentarea, preservarea și valorificarea patrimoniului industrial al Reșiței, inițiată de MKBT în 2023. Sub această umbrelă de laborator de inovare urbană, intenția este de a co-crea, testa și implementa acțiuni de regenerare urbană, în parteneriat.

Un prim demers public, participativ, realizat sub egida Reșița 250 LAB a fost „Atelierul de documentare și reimaginare a patrimoniului industrial al Reșiței”, ce s-a desfășurat în 13-14 octombrie 2023. Pe parcursul celor trei zile, peste 40 de experți multidisciplinari (reprezentanți de organizații și instituții active în plan național în domeniul artelor și culturii, arhitecturii și urbanismului, designului muzeal și educației, alături de autorități publice locale, reprezentanții uzinelor, ONG-uri și specialiști din plan local) au vizitat 16 locații de patrimoniu din Reșița și au generat, împreună, idei și inspirație pe tema reutilizării adaptative a patrimoniului industrial din Reșița, noi perspective și piste de colaborare.

Ca urmare a acestui atelier și ideilor dezvoltate cu acel prilej, o parte din specialiștii participanți au dezvoltat și implementat noi proiecte culturale și didactice concentrate pe Reșița (eg. O primă ediție Urban Eye Film Festival la Reșița, URME: Workshop de explorare urbană prin film etc.)

MKBT în Reșița

Asociația Make Better (MKBT) este un ONG dedicat cercetării și practicii regenerării urbane în România, cu misiunea de a revitaliza comunități, lucrând în special cu orașe afectate de declin demografic și restructurare economică. Lucrând sistemic și interdisciplinar, de trei ani derulează acțiuni de interpretare de patrimoniu, activare comunitară și producție culturală în jurul siturilor de patrimoniu industrial ale Reșiței și Banatului Montan.

Implicarea noastră în Reșița a debutat în 2016, între timp constituindu-ne în oraș o sucursală înscrisă în statut. Printre primele acțiuni desfășurate în Reșița s-au numărat inventarierea și documentarea situației patrimoniului industrial din oraș, și prospectarea de soluții de conversie funcțională a siturilor industriale. În decursul anilor următori, am inițiat un proces de consultare și lucru împreună cu ONG-uri și operatori culturali locali pentru a pune pe picioare un laborator de inovare urbană dedicat regenerării urbane a orașului prin cultură. Parte din acest proces a fost dezvoltarea, în 2021, a platformei MuzeulVirtualReșița.ro, ca demers gândit pe termen lung de cartare a poveștilor devenirii orașului, prin digitizarea și publicarea de materiale arhivistice multi-media și colectarea de povești de la cetățeni ai orașului.

Am documentat și celebrat în evenimente dedicate, până acum, trei elemente de patrimoniu industrial deosebit de valoros al zonei Reșiței și Banatului Montan, respectiv rețeaua de amenajări hidrotehnice, inclusiv canale și apeducte vechi de peste 100 de ani, în 2022 (expoziție și tururi Bârzava: Bogăția Apei) funicularul de transport calcar, în 2024, (prin proiectul „Fantasticul Funicular”, constând în eveniment cultural, intervenții artistice și expoziție), și furnalul în 2025 (proiectul “Trezim Furnalul” constând tot în intervenții artistice, culturale, și de informare). Scopul acestor

demersuri este de a gândi și demara acțiuni de preservare și valorificare a patrimoniului industrial din Reșița, angajând în aceste procese atât comunitatea locală, cât și autoritățile locale și instituțiile relevante, sectorul civic, sectorul privat și mediul academic relevant, în parteneriat.

Un parcurs al activităților noastre și viziunii pe mai departe este disponibil pe www.muzeulvirtualresita.ro și www.mkbt.ro.

ANF în Reșița

ANF și-a consolidat prezența printr-o serie de inițiative strategice realizate în parteneriat cu Primăria Municipiului Reșița, contribuind la dezvoltarea urbană sustenabilă și la integrarea orașului în rețele și procese europene de inovare. Printre direcțiile majore de acțiune s-au numărat atât sprijinirea procesului educațional, prin elaborarea studiului de oportunitate și asigurarea consultanței necesare pentru dotarea și amenajarea unui spațiu de tip Kitchen Lab în cadrul Colegiului Economic al Banatului Montan, cât și implicarea în transformarea infrastructurii urbane, prin servicii de consultanță și asistență de specialitate acordate în vederea reconversiei funicularului de calcar. Acest proiect de legătură între nucleele Govândari și Centrul Civic a integrat principiile Noului Bauhaus European, urmărind crearea unui punct turistic și informațional, precum și realizarea unui acces facil printr-un lift modern, toate acestea în spiritul sustenabilității, esteticii și incluziunii.

Totodată, ANF a jucat un rol activ în proiectul internațional InterPED DUT | PED Transition Pathway, Case study Reșița, asumându-și responsabilități esențiale în calitate de partener și colaborând cu FAUT, Primăria Municipiului Reșița și alți actori locali pentru a defini trasee de tranziție energetică și modele de reziliență urbană. În aceeași linie strategică, organizația a coordonat procesul de elaborare a aplicației prin care Municipiul Reșița și-a depus candidatura la programul M100 Mirror Mission Cities Hub Romania, o inițiativă care sprijină orașele în eforturile lor de a deveni inteligente și neutre din punct de vedere climatic.

Prin toate aceste proiecte, ANF a contribuit la articularea unei viziuni coerente de dezvoltare urbană, în care dimensiunile educațională, socială, tehnologică și sustenabilă converg, consolidând astfel poziția Reșiței în rețeaua europeană a orașelor orientate către viitor.

R E Ș I Ţ A

Industrial Heritage Lab

Școala de Vară „Reșița Industrial Heritage Lab”, desfășurată între 26 iulie și 3 august 2025, a fost un demers interdisciplinar dedicat patrimoniului industrial, având ca focus FURNALUL nr. 2 din Reșița, monument istoric de importanță națională. Evenimentul s-a desfășurat în cadrul proiectului „Strângem rândurile în jurul ultimului furnal”, parte a inițiativei Reșița 250 Lab – laborator de inovare urbană, fiind organizat de MKBT: Make Better și Atelierul Non-Formal de Planificare Spațială (ANF), în parteneriat cu Primăria Municipiului Reșița. Proiectul a beneficiat de sprijinul financiar al Ordinului Arhitecților din România (prin timbrul de arhitectură) și al The King's Foundation, iar compania Artrom Steel Tubes SA, proprietarul FURNALULUI nr. 2, a susținut inițiativa oferind acces la arhiva proprie și în incinta industrială activă, facilitând desfășurarea activităților educaționale și de cercetare.

Alegerea FURNALULUI nr. 2 ca obiect de studiu pentru prima ediție a Școlii de Vară „Reșița Industrial Heritage Lab” nu a fost întâmplătoare. În 2023, Primăria Municipiului Reșița a inițiat o corespondență cu proprietarul furnalului, Artrom Steel Tubes, în care și-a exprimat intenția de a identifica scenarii prin care s-ar putea implica în prezervarea și valorificarea furnalului. Proprietarul furnalului a arătat deschidere acestui demers, cu condiția ca primăria să răspundă la întrebarea „În ce fel s-ar putea revitaliza furnalului?” și „Cum acest lucru nu va afecta activitatea economică desfășurată pe sit în imediata vecinătate a furnalului?”.

Aceste întrebări, rămase fără un răspuns clar la acel moment, au devenit punctul de plecare al școlii de vară. Motivația principală a fost așadar aceea de a veni în sprijinul Primăriei Reșița prin generarea unor prime scenarii de conversie funcțională, care să imagineze cum acest monument poate fi revitalizat fără a interfera cu activitatea industrială actuală.

În al doilea rând, furnalul reprezintă cel mai impunător obiectiv de patrimoniu industrial al Reșiței și simbol al celor peste 250 de ani de industrie siderurgică a orașului. Pentru participanți, lucrul pe acest sit a oferit o ocazie unică de a interacționa cu un obiectiv autentic, complex și încărcat de semnificație, de a învăța prin practică și de a formula scenarii de conversie funcțională cu miză reală și aplicabilă în procesul de planificare locală.

În al treilea rând, alegerea furnalului s-a înscris în dimensiunea strategică a Reșița 250 Lab, aceea de a aduce împreună mediul academic, sectorul public, civic și privat într-un demers comun, colaborativ și intersectorial de revitalizare urbană prin patrimoniu. Prin urmare, școala de vară nu a fost doar un exercițiu academic, ci un demers aplicat, născut dintr-o întrebare reală și transformat într-o platformă de dialog și co-creație, promovând principiul de „civic stewardship” - grija comună, cu implicare civică, față de moștenirea industrială a orașului.

FURNALUL

simbol local

Orașul Reșița reprezintă un spațiu în care trecutul industrial definește peisajul urban, memoria colectivă și identitatea locală. În 1771, construcția primului furnal a marcat începutul unei ere de producție siderurgică neîntreruptă timp de peste două secole. În decursul acestor ani, Reșița a acumulat o infrastructură impresionantă: hidrocentrale, funiculare, hale de producție, locuințe muncitorești, toate integrându-se într-o rețea complexă de producție.

Reșițenii de astăzi datorează implicării ultimei generații de angajați ai combinatului siderurgic, alături de câțiva pasionați de patrimoniu industrial, poziționați în instituții cheie, clasarea ultimului furnal rămas în picioare în Reșița și evitarea pierderii acestui martor. Schimbările politice ale ultimilor 10 ani au condus la disponibilitate crescută a autorităților de a prezerva și valorifica patrimoniul industrial. Un semnal deosebit de important a fost dat în 2023, când Primăria Municipiului Reșița a inițiat o corespondență cu proprietarul furnalului, Artrom Steel Tubes, în care și-a exprimat intenția de a identifica scenarii pentru a se implica în preservarea și valorificarea furnalului. De aici până la a vedea furnalul restaurat și convertit într-o funcțiune publică este o cale lungă și anevoioasă: de generat viziuni de conversie și totodată sustenabilitate, de mediat consens și sprijin public, de adus laolaltă comunitatea în jurul acestui obiectiv de patrimoniu industrial de valoare națională, de mobilizat resurse: documentații, specialiști, capacități organizaționale, bugete de investiții.

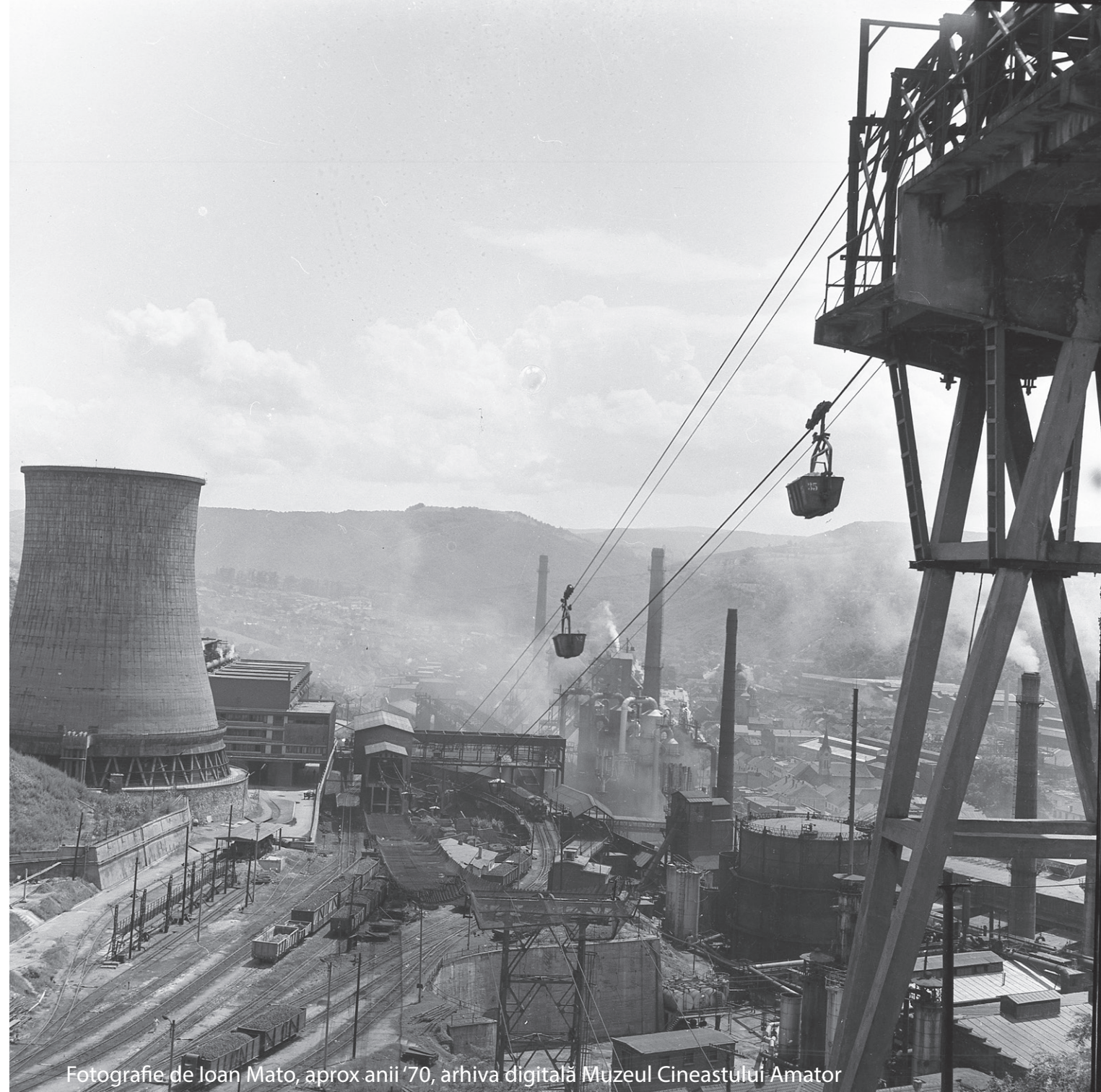
Furnalul se remarcă prin poziția sa strategică. Situat în imediata apropiere a zonei centrale a cartierului istoric muncitoresc, între incinta industrială activă și ansamblul urban clasat LMI zona Rândurilor, obiectivul este vizibil din multiple puncte ale orașului și funcționează ca un reper vizual. Această vizibilitate îl transformă într-un element-cheie în percepția simbolică a țesutului urbană.

Pentru mulți reșițeni, furnalul este legat de povești personale. Este locul unde părinții sau bunicii au lucrat, simbolul unei epoci în care orașul era în plină expansiune industrială și economică.

Există și o dimensiune emoțională ambivalentă: pe de o parte, mândria legată de performanțele industriale ale orașului; pe de altă parte, nostalgia față de perioada în care industria era în plin avânt.

În ultimii ani, prin evenimente culturale, tururi ghidate și inițiative educative, furnalul a început să fie redescoperit și reinterpretat ca spațiu al potențialului, nu doar al trecutului.

Astăzi, structura sa impunătoare, poziționată în „Orașul Vechi”, nu este doar o amintire a epocii industriale, ci și un potențial nucleu de regenerare urbană.

Fotografie de Ioan Mato, aprox anii '70, arhiva digitală Muzeul Cineastului Amator

ȘCOALA DE VARĂ

Abordare metodologică

S C O P

Pe parcursul a opt zile de activități, 20 de participanți – studenți în ani terminali, masteranzi, doctoranzi și tineri profesioniști din domeniile arhitectură, restaurare, urbanism și planificare teritorială – au participat la un accelerat program structurat pe sesiuni teoretice, vizite de teren, ateliere de lucru aplicat și prezentări publice.

Obiectivul principal al școlii de vară a fost elaborarea unor scenarii de conversie funcțională a Furnalului nr. 2, adaptate nevoilor comunității și valorificând patrimoniul existent. Activitatea s-a desfășurat pe două direcții: una educațională – formarea competențelor în regenerarea patrimoniului industrial printr-un studiu de caz aplicat, și una strategică – dezvoltarea de scenarii care să sprijine autoritatea locală în procesul de preluare și conversie a furnalului.

Participanții au fost provocați să privească furnalul nu ca pe un obiect izolat, ci ca pe un nod al unei rețele urbane și sociale complexe. Scenariile propuse au trebuit să îmbine fezabilitatea, valorificarea patrimonială și relevanța comunitară, ținând totodată cont de activitatea industrială încă prezentă pe sit.

Câteva dintre obiectivele principale ale evenimentului au fost:

- Înțelegerea patrimoniului industrial local – evidențierea valorii sale culturale, istorice și economice.
- Analiza contextului – identificarea valorilor arhitecturale, tehnologice și simbolice ale furnalului.
- Elaborarea de scenarii de conversie – viabile tehnic, economic și urbanistic.
- Stimularea colaborării interdisciplinare – între arhitecți, urbanisti, peisagiști, antropologi și economiști.
- Implicarea comunității – prin prezentarea publică a propunerilor și deschiderea dialogului privind viitorul furnalului.

I M P A C T U L

asupra spațiului urban

Impactul Școlii de Vară „Reșița Industrial Heritage Lab” asupra spațiului urban nu se reduce doar la ideile generate în cadrul atelierelor, ci se reflectă în schimbarea modului de a privi și interpreta un reper industrial abandonat în contextul mai larg al orașului. Prin analiza multi-scalară realizată de participanți, furnalul se dorește a fi repus conceptual în relație activă cu rețeaua de spații publice, cu infrastructura de mobilitate și cu traseele culturale ale Reșiței. În momentul de față, furnalul este fizic izolat de viața cotidiană a orașului — amplasat într-o zonă periferică a incintei industriale, între aceasta și ansamblul clasat din zona Rândurilor, accesul către el este limitat, iar conexiunile pietonale și ciclabile sunt fragmentate.

Scenariile dezvoltate în cadrul școlii au propus accesibilizarea traseului spre furnal și transformarea acestuia într-un nod urban. Această reconectare ar însemna nu doar acces fizic, ci și acces simbolic: furnalul ar redeveni parte din harta mentală a locuitorilor, nu doar un reper la distanță. Conform analizei la scară macro, limitele incintei industriale acționează astăzi ca o barieră fizică între furnal și oraș, iar scenariile rezultate propun transformarea acestor limite în zone de tranziție, cu spații publice deschise, platforme de belvedere și acces gradual către structura furnalului. Această abordare ar păstra diferențierea dintre zona publică și cea industrială activă, dar ar permite totodată o integrare vizuală și funcțională.

Astfel, reactivarea furnalului, așa cum sugerează participanții, ar putea funcționa ca motor de regenerare pentru întreaga zonă a cartierului Muncitoresc. Prin reconversie, furnalul nu ar rămâne doar un obiect izolat, ci ar deveni un declanșator al revitalizării unui întreg sector urban.

asupra actorilor locali

Școala de Vară a avut un impact direct asupra procesului local de revitalizare a patrimoniului industrial. Echipa organizatoare și participanții au realizat studii documentare și o scanare 3D a Furnalului nr. 2, oferind materiale tehnice și interpretative utile Primăriei Reșița în demersul de prospectare de scenarii pentru implicarea lor în prezervarea și valorificarea furnalului.

Aceste documentații, alături de scenariile de conversie propuse de studenți, oferă răspunsuri concrete la întrebările formulate în corespondența dintre proprietarul furnalului și Primăria Reșița, respectiv cum s-ar putea revitaliza furnalul și cum acest lucru se poate realiza fără afectarea activității industriale active de pe sit.

Prin rezultatele generate, școala de vară a livrat prime direcții de acțiune și modele posibile de coexistență între patrimoniu și industrie activă, consolidând colaborarea dintre administrație, mediul profesional, sectorul privat și comunitatea locală.

asupra participanților

Participarea la Școala de Vară „Reșița Industrial Heritage Lab” a reprezentat pentru mulți dintre studenți și tineri profesioniști, o experiență formativă condensată și intensivă – un amestec de învățare aplicată, explorare urbane și o provocare creativă. Timp de opt zile, procesul a scos participanții din sălile de curs și i-a plasat direct în inima unui sit industrial complex, unde teoria a trebuit transformată rapid în observație, analiză și propunere concretă.

Unul dintre aspectele definitorii ale acestei școli de vară a fost diversitatea domeniilor reprezentate: arhitectură, restaurare, urbanism, planificare teritorială, antropologie, dezvoltare comunitară. Participanții au fost organizați în echipe mixte, astfel încât fiecare grup să reunească perspective și competențe complementare. Această interdisciplinaritate le-a oferit ocazia să experimenteze un mod de lucru rar întâlnit în mediul academic clasic.

Spre deosebire de proiectele școlare, lucrul pe Furnalul nr. 2 a presupus confruntarea cu un obiectiv real și cu provocări concrete: dimensiuni monumentale, acces restricționat, relație complexă cu orașul, situația proprietății și diverse constrângeri legale și tehnice. Vizitele de teren, dialogul cu proprietarul furnalului și interacțiunile cu autoritățile și mediul asociativ au oferit un cadru de învățare autentic, în care participanții au înțeles că proiectarea pentru patrimoniul industrial necesită cercetare, înțelegerea contextului socio-economic și o planificare strategică riguroasă.

Pentru participanți, contactul direct cu Furnalul nr. 2 a schimbat modul de a privi patrimoniul industrial. Participanții au testat modul în care aceste obiective, deși aparent rigide și străine de scară umană, pot fi transformate în spații vii, relevante pentru comunitate, cu funcțiuni contemporane și atractive.

Pe parcursul școlii, participanții au dobândit sau consolidat competențe esențiale pentru profesia lor:

- analiză multi-scalară (macro, mezo, micro) aplicată unui sit industrial;
- cartografiere tematică a conexiunilor urbane și a relațiilor funcționale;
- diagnostic integrat care îmbină aspecte tehnice, sociale și de mediu;
- elaborarea de concepte de conversie funcțională adaptate contextului;
- prezentare publică a ideilor într-un limbaj accesibil atât specialiștilor, cât și comunității.

Această combinație de abilități tehnice și capacități de comunicare este esențială în proiectele complexe de regenerare urbană.

MEMBRI IMPLICAȚI

Școala de Vară a adus împreună o echipă interdisciplinară:

- Organizatori principali: MKBT: Make Better și Atelierul Non-Formal de Planificare Spațială (ANF).
- Partener instituțional: Primăria Municipiului Reșița, OAR Timișoara.
- Partener de sprijin: Artrom Steel Tubes S.A.
- Finanțatori: Ordinul Arhitecților România, The King's Foundation.
- Mentori și lectori invitați (S):

Ilinca Păun Constantinescu – Arhitect, curator și cadru didactic UAUIM, preocupată de contexte urbane problematice, de spații și comunități (post)industriale.

Bogdan Demetrescu – Arhitect, conferențiar FAUT, activează pe proiecte de intervenție pe patrimoniu și peisaj istoric.

Irina Iamandescu – arhitect, lector al UAUIM, director monumente istorice la Institutul Național al Patrimoniului.

Oana Țiganea – lector Politecnico di Milano, cercetător în domeniul patrimoniului industrial al secolului XX.

Marina Batog – economist cu specializare în planificare urbană și dezvoltare economică locală, coordonator MKBT.

Petru Rus – cadru didactic UTCN, implicat în proiecte de conversie a structurilor industriale din Reșița.

Gruia Bădescu – cercetător Universitatea Konstanz, expert în orașe post-industriale.

Maja Băldea – șef de lucrări FAUT Timișoara, specialist atestat de către Ministerul Culturii în urbanism istoric.

Gabriela Domokos-Paşcu – dr. arhitect, conferențiar FAUT, cercetător în domeniul peisajelor culturale și foste industriale

Adrian Trifan – tehnologii digitale de scanare 3D.

Alexandra Lulache – antropolog, specialistă în dezvoltare comunitară, membru MKBT.

Andrei Bălbărașu - inițiator și coordonator Muzeul Cineastului Amator

Participanți (P):

Adrian Groza
Agnes Ungur
Anna Busch-Szabó
Alina-Gabriela Dinca
Teodora Dobrota
Diana Gheorghe
Paula Iancu
Andreea Istrate
Venicius Matzek
Sorana Gurău
Laura Strat
Ana Valdimirov
Zsolt Farago

Organizatori:

MKBT:

Ana-Maria Elian (coordonator proiect)
Eduard Moisac (asistent proiect)
Marina Batog (lector)
Alexandra Lulache (lector)

ANF:

Ștefana Bădescu (mentor)
Mihai Danciu (mentor)
Roberto Suharu (tutor)
Casian Avram (tutor)
Andrada Sandu (tutor)

METODOLOGIE

Abordarea metodologică a fost fundamentată pe ideea că patrimoniul industrial trebuie privit multi-scalar și interdisciplinar, integrând perspective arhitecturale, urbanistice, tehnologice, socio-culturale și economice. Întregul demers a avut ca obiectiv trecerea graduală de la înțelegerea atmosferei locului și a memoriei colective, la diagnostic multi-scalar și formularea unor propuneri fezabile, care să articuleze valorile patrimoniale cu nevoile actuale ale comunității.

Procesul de lucru a fost structurat pe trei scări de analiză și a îmbinat trei tipuri de activități complementare.

Cele trei scări de analiză:

Scara Macro – Furnalul în relație cu contextul urban

Această etapă a vizat înțelegerea modului în care furnalul se raportează la Reșița ca întreg: poziționarea sa în rețeaua urbană, vizibilitatea din puncte strategice, conexiunile (sau lipsa lor) cu spațiile publice existente, legătura cu infrastructura de mobilitate și cu traseele culturale și turistice.

Scara Mezzo – Furnalul în relație cu incinta industrială

În această etapă atenția s-a concentrat pe spațiul imediat înconjurător al furnalului: structurile industriale existente, limitele incintei, căile de acces, raportul dintre zonele active și cele dezafectate, precum și posibilitățile de mediere între spațiul industrial privat și spațiul urban public.

Scara Micro – Furnalul în relație cu comunitatea

În etapa finală a fost vizat furnalul în sine – accesibilitatea, elementele tehnologice rămase, potențialul de adaptare la funcțiuni noi și modalitățile de păstrare a autenticității structurii.

Cele trei tipuri de activități complementare:

„În plimbare” – Explorarea pe teren

Această etapă a implicat vizite ghidate în zona furnalului și în incinta industrială, dar și plimbări libere în zona veche muncitorească. Scopul acestor activități a fost apropierea directă de sit, perceperea spațiului și a atmosferei.

„În acțiune” – Lucrul aplicat în echipe interdisciplinare
Participanții au fost împărțiți în 3 echipe care au desfășurat sesiuni de lucru aplicate la cele trei scări de analiză.

„În dialog” – Sesiuni de discuții și prezentări a lectorilor
Pe parcursul întregului proces, echipele au beneficiat de sesiuni de prezentare și feedback din partea unor specialiști în domeniul precum patrimoniu industrial, urbanism, inginerie, dezvoltare comunitară, turism cultural, etc.

E T A P E

Procesul de lucru al Școlii de Vară a fost conceput ca un parcurs progresiv, pornind de la înțelegerea contextului și ajungând la formularea și prezentarea publică a unor scenarii coerente de conversie funcțională a Furnalului nr. 2.

1. Pregătirea preliminară/ Introducere în context

Înainte de întâlnirea fizică la Reșița, participanții au luat parte la o serie de sesiuni online de pregătire în perioada 7-25 iulie. Aceste întâlniri introductive au avut scopul de a asigura un nivel comun de cunoștințe și de a familiariza echipa cu obiectivele și temele școlii de vară. Subiectele prezentărilor online au fost următoarele:

- Contextul istoric, economic și funcțional al furnalului. Invitați: Maja Bâldea, Gabriela Domokos - Pașcu, Marina Batog.
- Contextul orașelor în declin din România, practici de valorificare a patrimoniului industrial. Invitat: Ilinca Păun Constantinescu
- Practici curente de analiză a patrimoniului – scanarea 3D. Invitat: Adrian Trifan

2. Explorare pe teren și analiza multiscalară

Primele zile la Reșița au fost dedicate descoperirii directe a sitului și a contextului urban. Participanții au luat parte la plimbări exploratorii („În plimbare”), ghidate de specialiști locali și de mentori. În această etapă, accentul a cazut pe captarea atmosferei locului: sunete, mirosuri, percepția distanțelor, modul în care comunitatea folosește (sau evită) spațiul.

Odată colectate datele din teren, echipele au trecut la analiza pe cele trei scări definite metodologic: Macro, Mezzo și Micro – studii de detaliu asupra furnalului, structurilor asociate, posibilități de acces interior și a posibilităților de interpretare.

3. Elaborarea unor propuneri de intervenție

Pornind de la analiză fiecare echipă a elaborat propuneri aferente celor 3 scări de analiză, această a presupus și:
- definirea conceptului central al scenariului propus de fiecare echipă;
- alegerea funcțiunilor propuse pentru fiecare zonă și justificarea lor;
- integrarea aspectelor de accesibilitate, siguranță și conservare a autenticității. Procesul a fost marcat de feedback intermediar din partea tutorilor, mentorilor, și lectorilor care au orientat echipele spre soluții fezabile și sustenabile.

4. Sintetizarea și pregătirea materialelor

Elaborarea celor 3 planșe/ echipă aferente fiecărui nivel de analiză.

5. Prezentarea publică

Momentul final al școlii de vară a fost prezentarea publică în cadrul evenimentului public „Trezim Furnalul”.

Turul Reșița industrială, ghidat de Andrei Bălbăraș (Muzeul Cineastului Amator)

Turul Reșița industrială, ghidat de Andrei Bălbăraș (Muzeul Cineastului Amator)

Tur incintă Artrom Steel Tubes

Tur incintă Artrom Steel Tubes

În plimbare.

Tur Furnal și zona rândurilor, ghidat de Andrei Bălbăraș (Muzeul Cineastului Amator)

Tur la Saloaul de Artă și Industrie cu Andrei Bălbăraș și Ioana Ciolea

Tur incintă Artrom Steel Tubes

În dialog cu conducerea Artrom Steel la Salonul de Artă și Industrie

În dialog cu primarul Mun. Reșița Ioan Popa la Salonul de Artă și Industrie

În dialog cu arh. Oana Țiganeă

În dialog cu Ana Maria Elian și Marina Batog

În dialog.

În dialog cu arh. Bogdan Demetrescu și ing. Petre Rus

În dialog cu antropolog Alexandra Lulache

În dialog cu designer urban Grăia Bădescu

În dialog cu arh. Ilinca Păun Constantinescu

În dialog cu arh. Ilinca Păun Constantinescu

În dialog cu arh. Bogdan Demetrescu și ing. Petre Rus

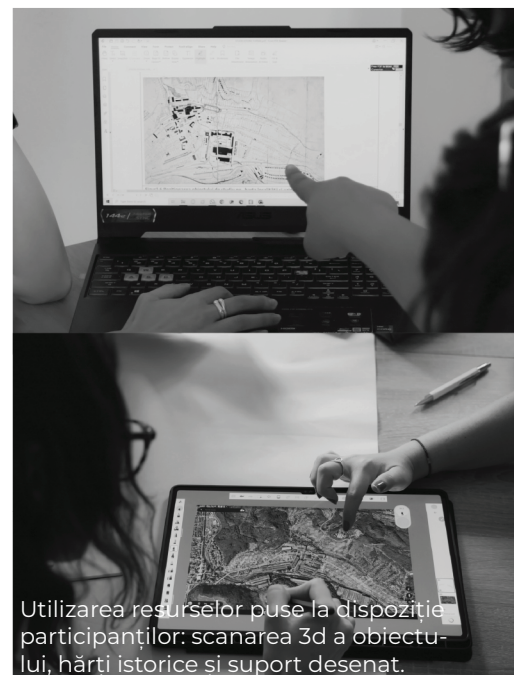
Panotarea expoziției din timpul evenimentului "Trezim Furnalul!"

Livrabilul școlii de vară expus în curtea școlii Pittner pe perioada evenimentului "Trezim Furnalul!"

În acțiune.

Utilizarea resurselor puse la dispoziție participanților: scanarea 3d a obiectului, hărți istorice și suport desenat.

Prezentarea rezultatelor școlii de vară

Prezentarea rezultatelor școlii de vară

Prezentarea rezultatelor școlii de vară

ȘCOALA DE VARĂ

Livrabilul

T I P O L O G I I

de livrabile

Rezultatele Școlii de Vară „Reșița Industrial Heritage Lab” sunt expresia unui proces interdisciplinar de documentare, analiză și creație colectivă, care a avut ca punct central Furnalul nr. 2 și potențialul său de conversie funcțională. Livrabilele realizate de participanți nu reprezintă proiecte finite, ci instrumente vizuale și conceptuale care oferă direcții de gândire și stimulente pentru viitoare procese de proiectare și regenerare urbană.

Fiecare echipă a realizat câte un set de trei planșe de prezentare, corespunzătoare celor trei scări de analiză și intervenție. Acestea au reunit o varietate de materiale – planuri la diferite scări, schițe arhitecturale ale furnalului, imagini de atmosferă, texte explicative și diagrame sintetice – care redau atât caracterul tehnic al analizei, cât și dimensiunea creativă și vizionară a propunerilor. În plus, aceste livrabile au și valoare de comunicare vizuală: reprezintă materiale clare, care pot fi folosite pentru a atrage atenția publicului și a potențialilor parteneri asupra potențialului furnalului.

Pentru susținerea lucrului aplicat, participanții au beneficiat de un set de resurse documentare și tehnice relevante: **imagini din arhiva Artrom Steel**, care ilustrează istoria și transformările furnalului; **scanarea 3D realizată de echipa lectorului invitat Adrian Trifan**, ce a oferit o imagine precisă și detaliată a structurii și pe care participanții au putut să lucreze direct, în a reliefa grafic, propunerile lor; **fotografiile aeriene din dronă**, necesare pentru înțelegerea relației cu arealul industrial și cu orașul; precum și **studiul istoric realizat de lectorii Maja Bâldea și Gabriela Domokos-Păscu**, care a pus în evidență contextul cultural și simbolic al sitului. În redactarea planșelor studenții au lucrat pe un template și anumite piese selectate furnizate de organizatori care a permis înregistrarea directă a concluziilor pe un suport predefinit, similar pentru toate echipele.

Aceste materiale de lucru au permis participanților să formuleze scenarii de conversie plauzibile și să le traducă într-un limbaj vizual clar și accesibil, integrând atât date factuale, cât și elemente creative de interpretare. Livrabilele rezultate au rolul de instrumente de reflecție și dezbateră, capabile să sprijine dialogul dintre comunitate, autorități și specialiști și să inspire viitoare proiecte.

Cele nouă planșe finale pot fi privite ca un atlas de scenarii dedicate Furnalului nr. 2, care arată că reconversia patrimoniului industrial presupune în același timp cunoaștere riguroasă, imaginație și implicare colectivă. Prin valoarea lor educativă și aplicabilă, aceste livrabile rămân mărturia unui proces de învățare comună și o resursă utilă pentru pașii următori în valorizarea acestui simbol al Reșiței.

Ne exprimăm angajamentul că scenariile propuse au pornit de la condiția esențială ca activitățile propuse pentru revitalizarea furnalului să nu interfereze și nu afecteze activitatea economică de pe sit.

E C H I P A 1

“Fii turist în orașul tău”

Conceptul echipei 1 pornește de la ideea că Furnalul nr. 2, prin valoarea sa simbolică și poziția strategică, poate deveni un pol cultural și turistic care reactivează cartierul Muncitoresc și reface legătura dintre comunitate și patrimoniul industrial al Reșiței. Mesajul „Fii turist în orașul tău” invită locuitorii să redescopere resursele ascunse ale orașului, transformând un spațiu perceput ca inaccesibil într-un reper al identității colective și un loc al întâlnirilor.

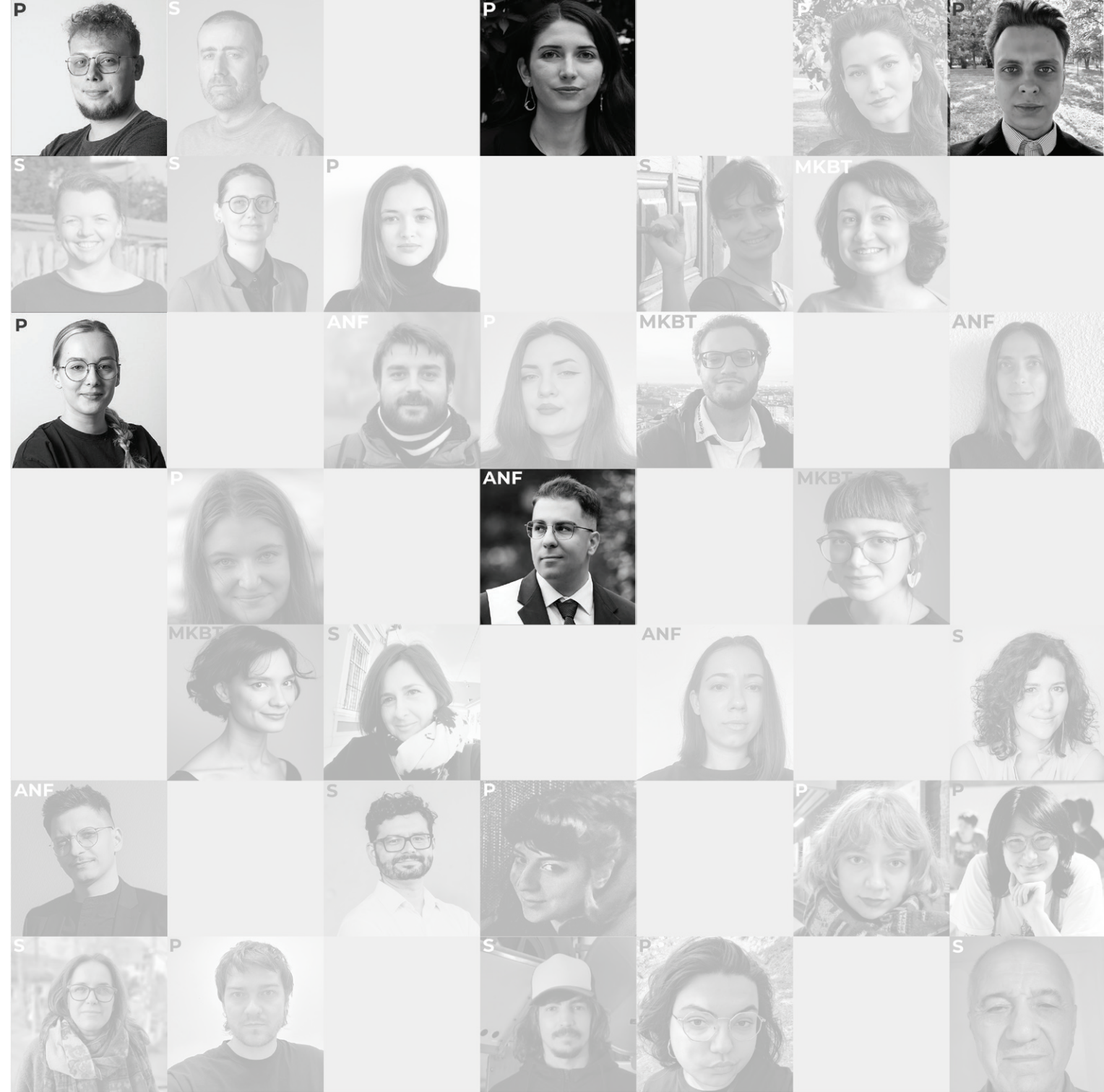
Intervenția se construiește în jurul unei pasarele care traversează furnalul și îl conectează cu orașul, devenind atât infrastructură de mobilitate, cât și traseu simbolic. La scară urbană, proiectul propune integrarea furnalului în rețeaua de spații și trasee ale Reșiței, legându-l de centru și de zonele turistice din jur. La nivelul incintei industriale, pasarella funcționează ca element de articulare între zonele periferice și obiectivele de interes, facilitând accesul și transformând zona într-un spațiu parțial integrat vieții urbane.

La scară locală, atenția se concentrează asupra reactivării furnalului prin conservarea structurii și adăugarea de funcțiuni contemporane – muzeu al industriei, spații pentru evenimente, cafenea, puncte de belvedere. Astfel, furnalul devine un suport pentru noi experiențe culturale și sociale, iar conceptul unește dimensiunea turistică și cea comunitară: a fi „turist în orașul tău” înseamnă redescoperirea patrimoniului și reconectarea cu orașul printr-o perspectivă nouă, dar variată. În jurul furnalului sunt imaginate spații de tip „converter” – unități funcționale temporare sau flexibile (pentru sport, cultură, cazare sau activități educative), capabile să aducă viață și să creeze fluxuri de utilizatori fără a compromite caracterul industrial al sitului. Astfel, incinta capătă o nouă valență, devenind teren de experiment și de activare graduală.

Echipa 1 a fost alcătuită din:

- stud. arh. Adrian Groza
- stud. arh. Ioana Paula Iancu
- stud. arh. Venicius Matzek
- stud. arh. Ágnes Ungur

Coordonarea echipei pe perioada școlii de vară a fost asigurată de arh. Casian Avram, mentor.

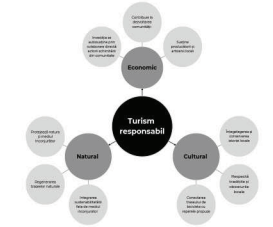

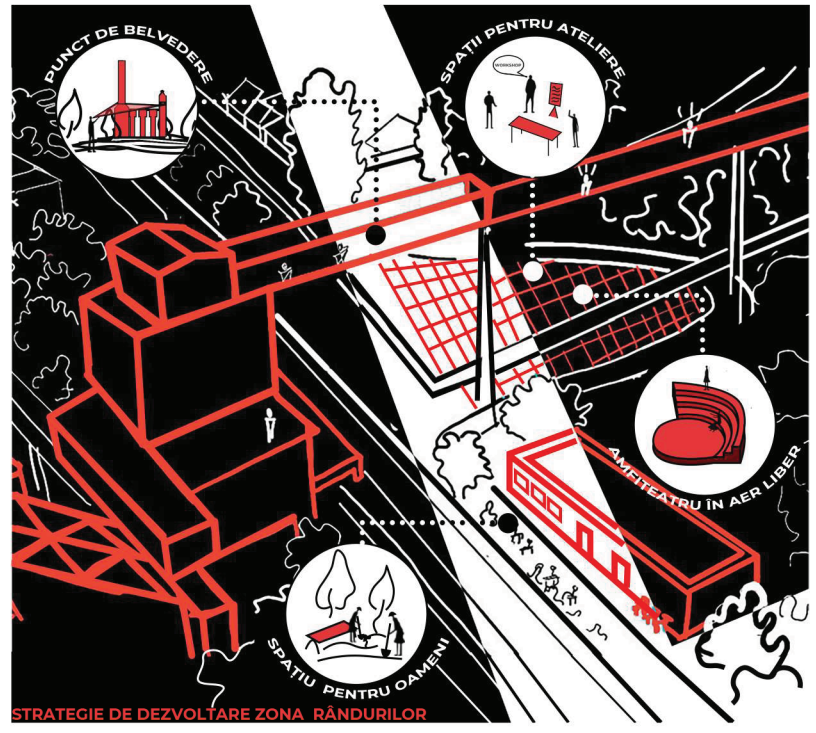
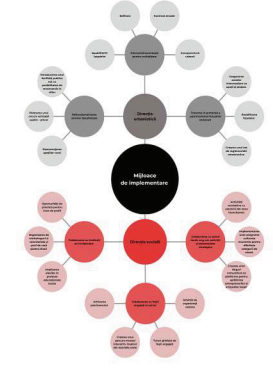
Strategia de intervenție propusă pentru revitalizarea zonei furnalului din Reșița are la bază ideea unui **turism responsabil**, care nu consumă și nu denaturează identitatea locului, ci lucrează în armonie cu comunitatea, valorificând resursele existente – umane, istorice și culturale. Este vorba despre o intervenție care nu impune o direcție de sus în jos, ci **se construiește împreună cu oamenii locului**, respectându-le valorile, memoria colectivă și nevoile actuale. Deși furnalul nu mai este funcțional din punct de vedere industrial, el are potențialul de a deveni un simbol reactivat al orașului, un **atalizator al regenerării urbane și comunitare**, într-o formă nouă, adaptată prezentului.

Proiectul își propune să refacă legătura dintre comunitate și patrimoniul industrial, nu într-un mod pur muzeal, ci printr-o **reconversie activă**, care aduce în prim-plan participarea, sustenabilitatea și creativitatea. Astfel, proiectul „**FII TURIST ÎN ORAȘUL TĂU**” pornește de la ideea că nu toate problemele pot fi rezolvate simultan, dar este posibil să se gestioneze tensiunile dintre trecut și viitor, dintre funcțiuni productive și cele turistice, printr-o viziune echilibrată.

În locul unui **turism invaziv**, care rupe relația cu comunitatea și reduce spațiul la un simplu decor, se propune un turism lent, reflexiv, profund legat de specificul local. Scopul nu este doar de a transmite informații, ci de a crea o **experiență în care vizitatorul este invitat să simtă, să reflecteze și să interacționeze cu spațiul**. Dimensiunea poetică și misterioasă a sitului nu este ștersă, ci cultivată, pentru a păstra autenticitatea locului și a stimula o legătură emoțională reală între oraș, vizitatori și locuitori.

- PUBLICĂ TINTĂ**
- Comunități de vârstă
 - Voluntari
 - Zonă de studiu
 - Program educațional
 - Spații publice opene
 - Locali memorabili
 - Tineri creativitate
 - Locuri de socializare
 - Indicații de condiții de lucru
 - Reabilitarea furnalului istoric
 - Transformarea zonelor în spații verzi
 - Tineri și copii din mediul rural
 - Parcuri locale și acces către furnal
 - Tineri în proiectele de regenerare locală
 - Zonă de intervenție, reabilitare și creare
 - Intervenție contextuală locală

STRATEGIE DE DEZVOLTARE ZONA RÂNDURILOR

- Legendă:**
- Limită oraș
 - Limită industrială
 - Furnalul 2
 - Transport public existent
 - Transport public propus
 - Traseu Via Transilvanica
 - Stație existentă
 - Stație propusă
 - Bormă Via Transilvanica (existentă)
 - Bormă Via Transilvanica (propusă)

PLAN DE SITUAȚIE / SCARĂ 1:10000

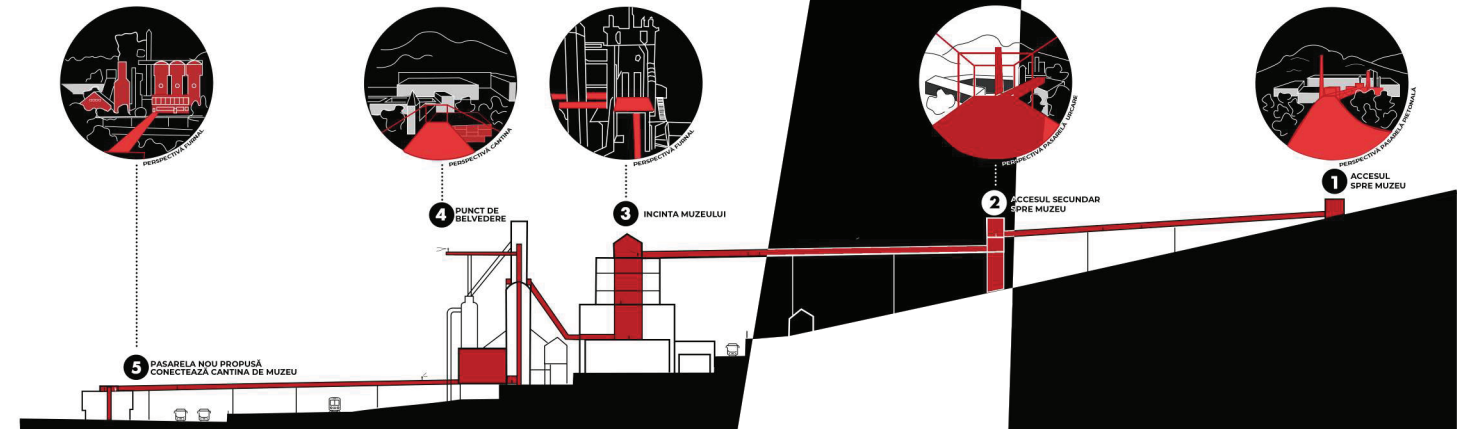
FII TURIST ÎN ORASUL TĂU

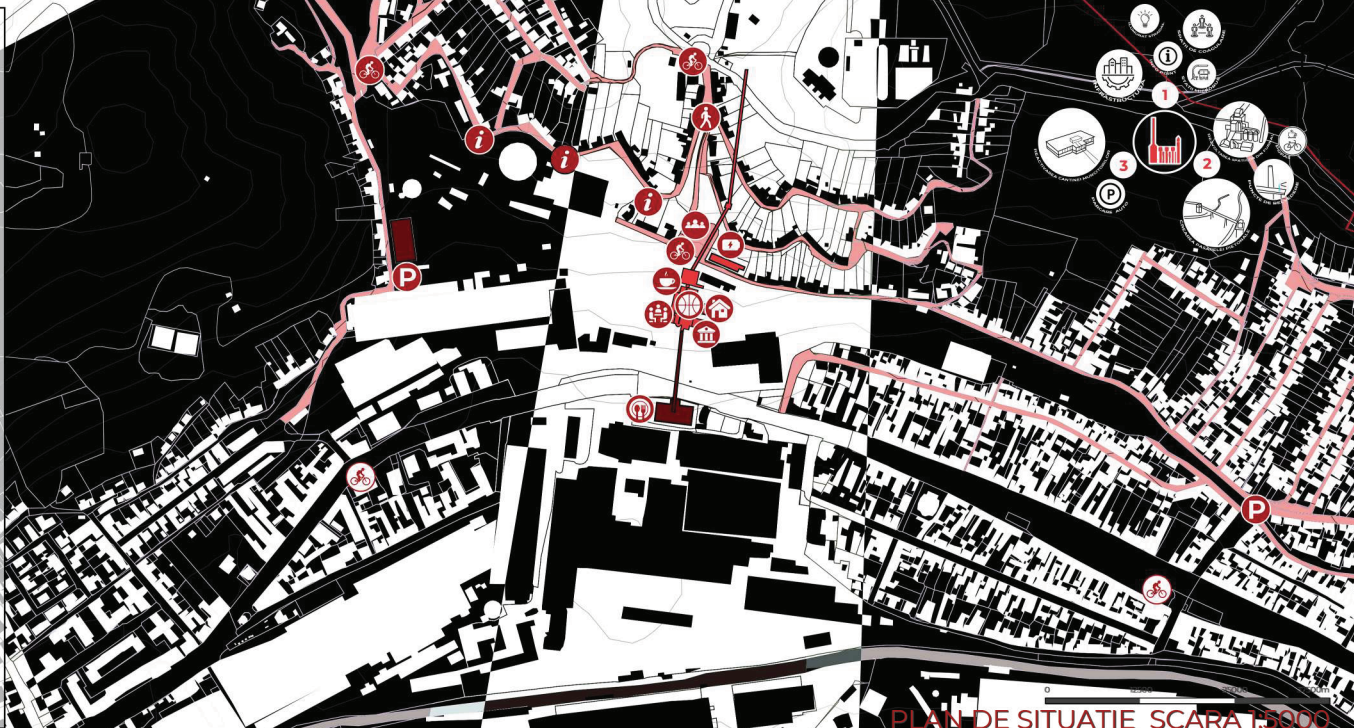
Șcenariul de progres industrial

Șcenariul de stagnare industrială

Șcenariul de regres industrial

- Legendă:**
- Limită oraș
 - Limită industrială
 - Furnalul 2
 - Etapă 1 de dezvoltare
 - Etapă 2 de dezvoltare
 - Etapă 3 de dezvoltare
 - Punct info/belvedere
 - Parcare
 - Stație biciclete publice
 - Zonă pietonală
 - Spatiu de coagulare
 - Stație de încălzire
 - Cafenea tematică
 - Activități sportive
 - Spatiu workshop
 - Spatiu cultural
 - Restaurant tematic
 - Căzare turistică
 - Etapă 1: Infrastructură de bază**
 - Belvedere stradal
 - Sistem de iluminat
 - Micro-piață
 - Etapă 2: sectorul funcțional**
 - Spațiu de coagulare
 - Spațiu de activități
 - Proiectare în comun
 - Parcări
 - Belvedere stradal
 - Etapă 3: extindere completă**
 - Belvedere stradal
 - Activități de coagulare și activități
 - Spațiu de activități

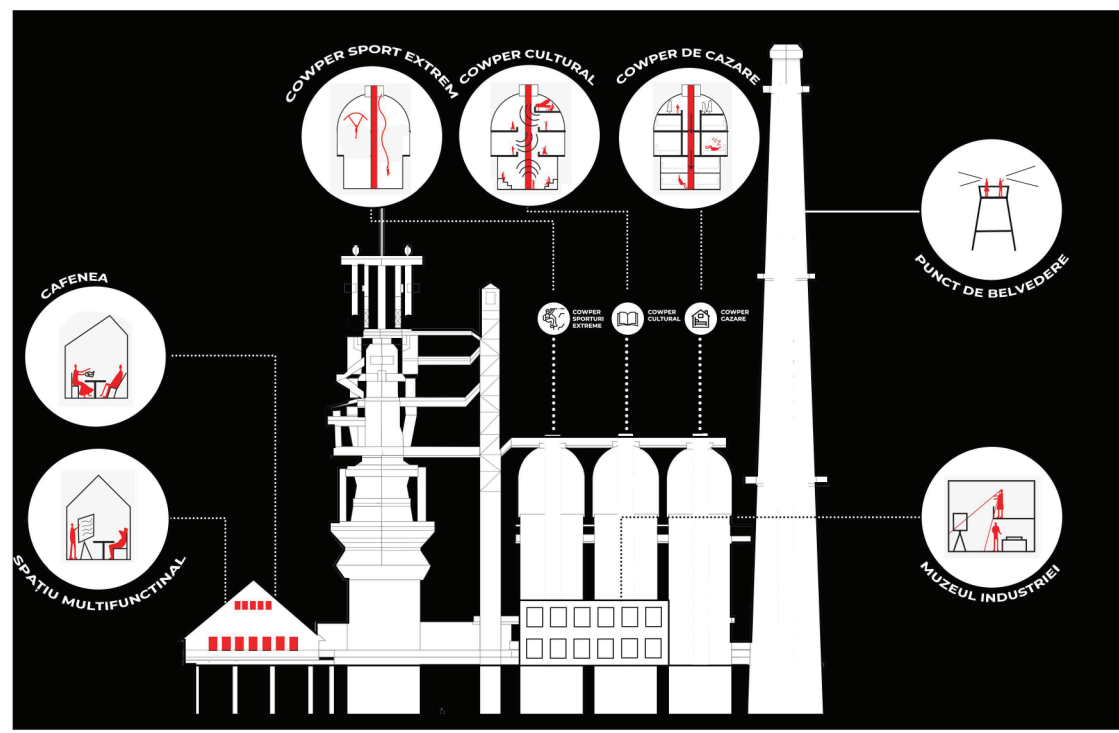

PLAN DE SITUAȚIE SCARA 1:5000

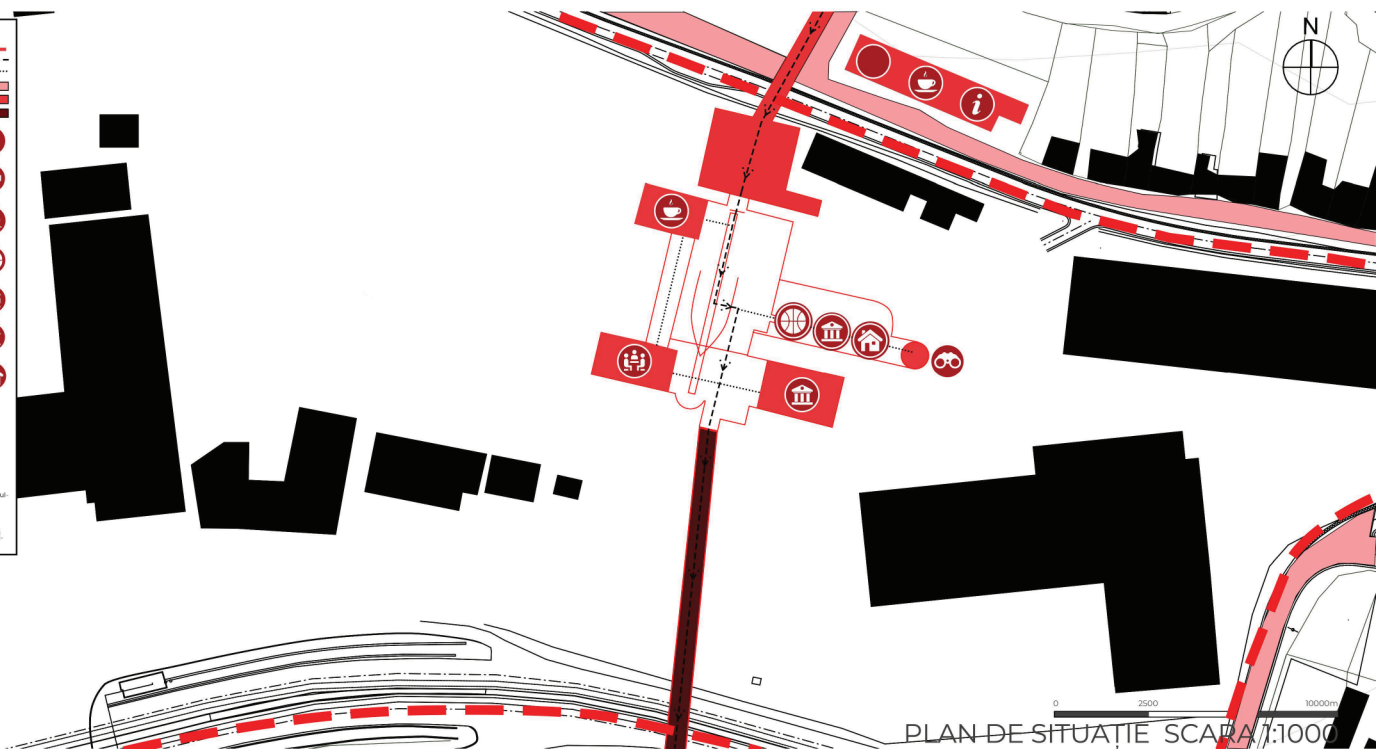

Elementul central este **proprietatea este reprezentat de axa de deplasare nord-sud**, articulată printr-o pasarelă care traversează furnalul și devine astfel nu doar un mijloc de parcurgere, ci o coloană vertebrală a intervenției. Această pasarelă nu are doar rol funcțional, ci și simbolic, marcând **traseul unei povești**: pe tot parcursul ei, vizitatorii vor putea descoperi instalații, obiecte, fragmente documentare sau intervenții artistice care spun istoria locului – un muzeu în aer liber, viu și în continuă transformare. Pe traseu, în **cele trei caupere recuperate**, vor fi amenajate funcțiuni complementare: primul va găzdui activități dedicate sporturilor extreme, un mod dinamic de a atrage tinerii și de a ancora locul în prezent; al doilea va deveni un spațiu cultural, destinat expozițiilor, concertelor și evenimentelor comunitare; iar **al treilea va oferi posibilități de cazare temporară pentru turiști**, fiind conceput ca o soluție de tip micro-hospitality, cu unități minimale integrate discret în structura existentă. Acest ultim punct reprezintă o ancoră importantă pentru dezvoltarea economică durabilă a proiectului.

Esențial de subliniat este faptul că întreaga circulație a vizitatorilor se va desfășura exclusiv pe pasarele, fără a interveni la nivelul solului – astfel, se respectă și se protejează activitatea industrială, fără a o perturba. Proiectul este gândit pe termen lung, cu o implementare în **trei etape distincte**, care să permită adaptarea la nevoile și reacțiile comunității, precum și sustenabilitatea financiară a intervenției. Întregul demers este planificat să se desfășoare pe o perioadă de aproximativ **20 de ani**, tocmai pentru a permite o regenerare profundă, nu doar estetică, ci și socială și economică.

- Legendă:**
- Limba de proprietate
 - Traseu principal
 - Traseu secundar
 - Etapa 1 de dezvoltare
 - Etapa 2 de dezvoltare
 - Etapa 3 de dezvoltare
 - Punct info/belvedere
 - Stație de încărcare
 - Cafenea tematică
 - Activități sportive
 - Spațiu workshop
 - Spațiu cultural
 - Cazare turistică
- Etape:**
- Etapa 1: Infrastructură de bază**
Cămin și servicii propuse
Estradă amfiteatrală
Spațiu de coagulare
Spațiu de activități
 - Etapa 2: activare funcțională**
Cafenea tematică
Activități în furnal
Cămin și servicii
Spațiu de activități sportive, culturale
Belvedere turn
 - Etapa 3: extindere completă**
Spațiu de activități
Estradă amfiteatrală
Spațiu de activități sportive, culturale

PLAN DE SITUAȚIE SCARA 1:1000

E C H I P A 2

“Turnarea continuă”

Echipa 2 a ales titlul „Turnarea continuă”, un concept care pleacă de la fluxul industrial permanent și îl transformă în simbol al continuității urbane și comunitare. Demersul propune o reinterpretare a furnalului nu doar ca obiect industrial de patrimoniu, ci ca punct de atracție activ, capabil să lege trecutul industrial de prezent și viitor, transformând memoria colectivă într-o resursă vie pentru comunitate.

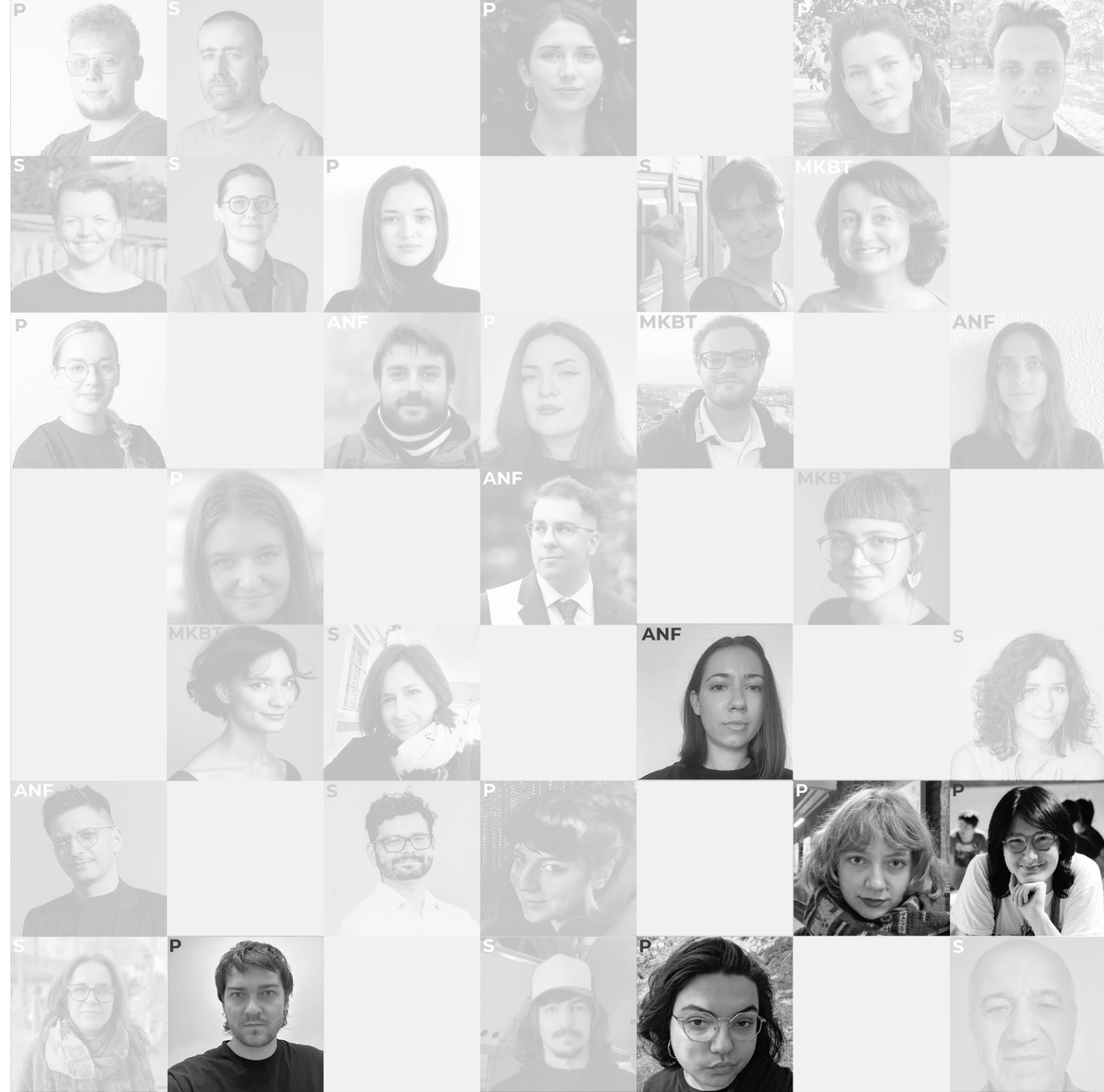
La scara urbană proiectul analizează relația furnalului cu țesutul orașului și cu spațiile adiacente, identificând zonele cu vizibilitate și oportunități de accesibilitate. Sunt propuse trasee care conectează centrul Reșiței, cartierele limitrofe și incinta industrială, creând legături funcționale și simbolice între furnal și oraș. Piațeta publică, gândită ca poartă de acces, devine spațiu de întâlnire, orientare și socializare pentru vizitatori. La nivelul incintei, zona este tratată ca un ansamblu stratificat de memorie și funcțiuni: halele active și inactive sunt diferențiate prin coduri cromatice și integrate în tururi tematice turistice și educative, care permit descoperirea progresivă a proceselor industriale și a patrimoniului tehnic. Astfel, furnalul devine centrul unei rețele de vizitare, legând obiectivele istorice de spațiile publice și culturale din oraș.

La scara obiectului (micro), intervențiile vizează transformarea furnalului într-un spațiu accesibil, sigur și atractiv. Sunt propuse platforme de belvedere, puncte de observație și spații pentru activități inedite, inclusiv sporturi extreme, toate păstrând structura masivă și monumentală a construcției. Proiectul reinterpretează furnalul ca generator de continuitate urbană și comunitară: fluxul de metal topit care a definit istoria industrială a orașului este înlocuit de un flux de oameni, idei și evenimente.

Echipa 2 a fost alcătuită din:

- stud. arh. Anna Busch-Szabó
- arh. Zsolt Farago
- stud. arh. Sorana Gurău
- stud. arh. Ana Vladimirov

Coordonarea echipei pe perioada școlii de vară a fost asigurată de arh. Andrada Sandu, mentor.

TURNAREA CONTINUĂ!

Semnul de pe hala ArtRom Steel care descrie procesul tehnologic are un dublu sens - încă din 1771 - TURNAREA CONTINUĂ!

ZONE - VIZIBILITATE

Furnalul se află între două zone active - zona rezidențială și incinta industrială - formând o legătură necesară între două puncte cu istorie comună și inseparabilă.

Prin observație sensibilă vrem să sugerăm o arie de protecție a vizibilității. Orașul, și mai ales zona Rândurilor privesc constant Furnalul, iar acum avem oportunitatea să privim orașul din Furnal!

ACCESIBILITATE

Prezența Furnalului ca reper în silueta orașului atrage oamenii din toate zonele.

Cu excepția riveranilor și transportului în comun, la baza Furnalului se încurajează circulația pietonală care permite observarea "la firul ierbii" a imaginilor pe care ți le oferă orașul și relaționarea autentică între oameni.

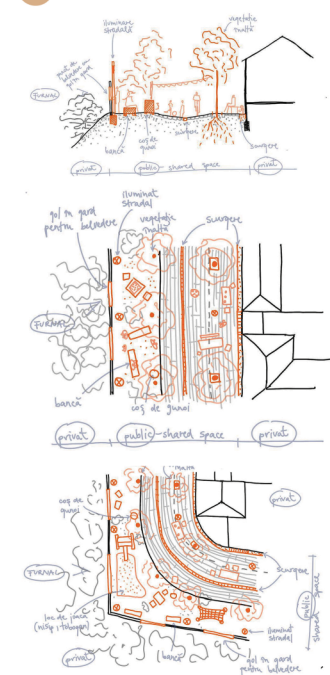
INTERVENȚII URBANE

Spațiile publice în care oamenii deja și-au construit băncuțe și în care copiii deja se joacă pe gardul incintei industriale cer intervenții gândite cu grijă.

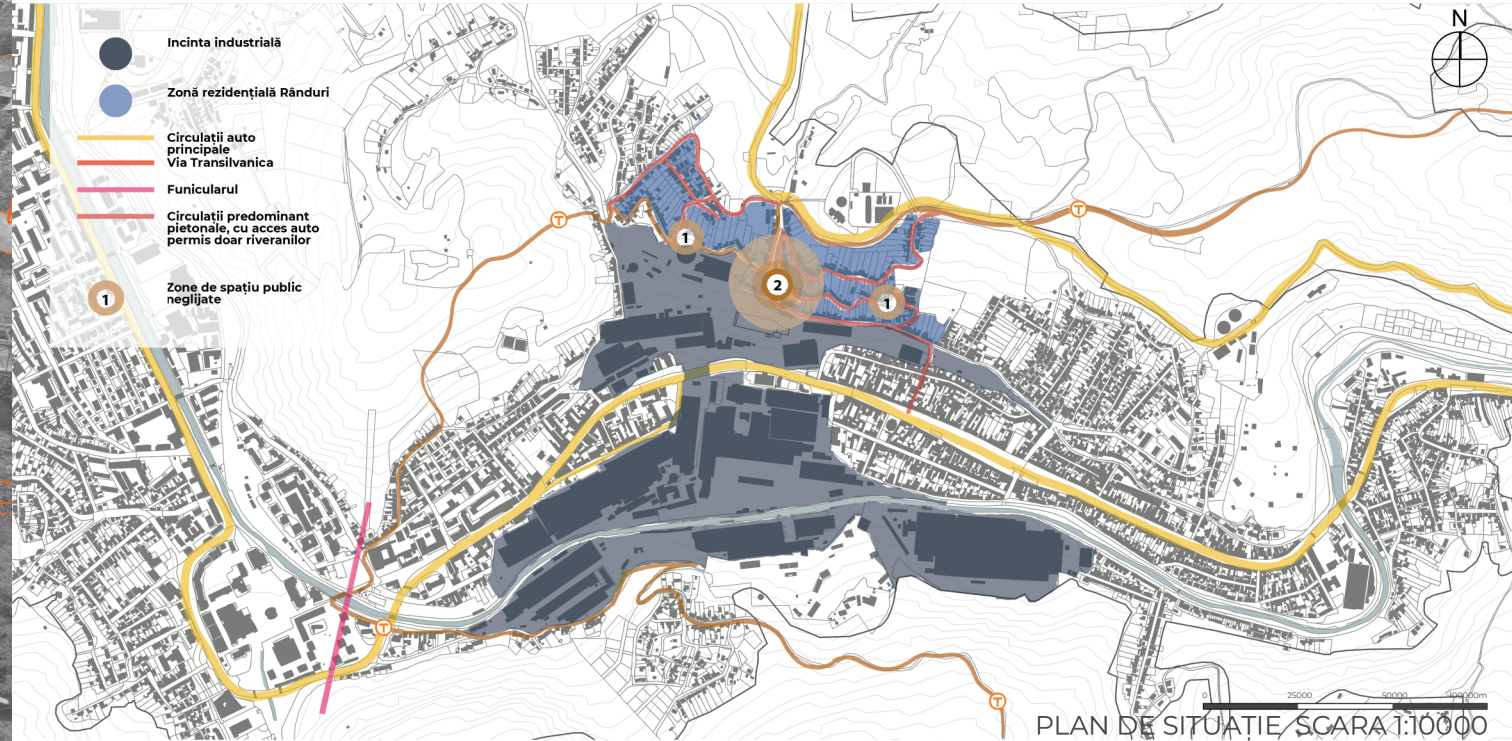
La baza Furnalului, se strâng toate fluxurile, de vizitatori cât și de localnici, formând Piața Furnalului, amenajată pentru interacțiunea dintre ciclistul de pe Via Transilvanica și fostul furnalist care se bucură cu nepoții de un film în aer liber în piață, vara.

Spațiul e redat locuitorilor!

1 Mostră de amenajare pentru profil stradal

2 Amenajare pieței Grădii Furnalului

TURURI

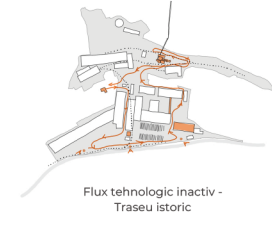
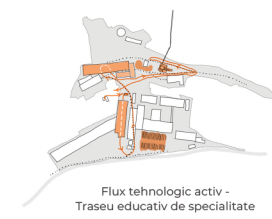
Incinta activă este un major punct de interes și o oportunitate pentru Artrrom Steel Tubes de a-și deschide porțile.
 Se propun 3 trasee care pun în evidență valorile sitului, care variază în funcție de deschidere față de public.
Traseul activ permite educația și hrănirea fascinației oamenilor pentru procesul industrial curent care a înlocuit Furnalul.
Traseul porților deschise permit o vedere de ansamblu a incintei și amenajarea unor puncte de informare și valorificarea Salonului de Artă și Industrie.
Traseul istoric trece pe lângă sau prin halele istorice ale UCSR.

ANGAJAȚI

Tururile permit valorificarea mândriei și vastului volum de informație deținut de Reșițeni - oamenii devin ghidul ideal pentru informarea publicului larg. Pasiunea lor este contagioasă și experiența ține istoria vie!

TRATAREA INCINTEI

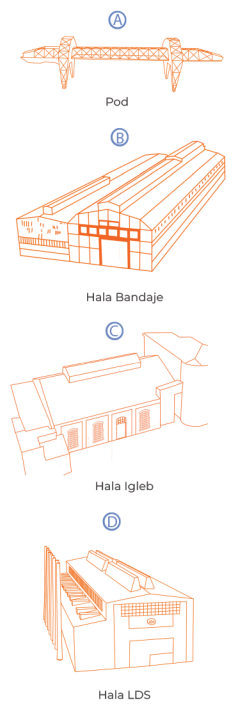
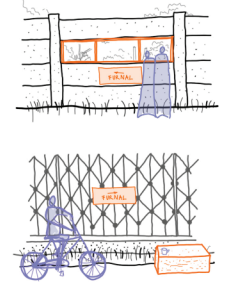
Incinta industrială poate deveni în sine un element de a semnala regenerarea Furnalului. Tratarea gardului cu o serie de "vederi" și semne ajută la promovarea ArtrromSteelTubes cât și a Furnalului, înlesnind legătura între ele.

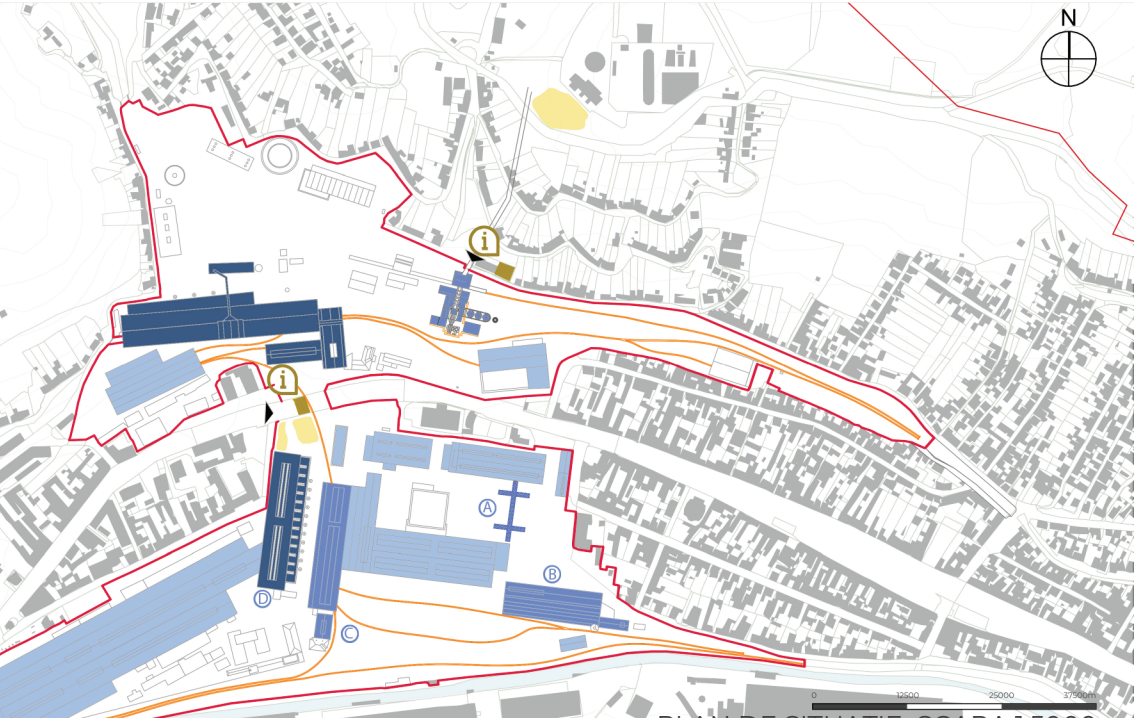
Schemă organizațională a tururilor ghidate

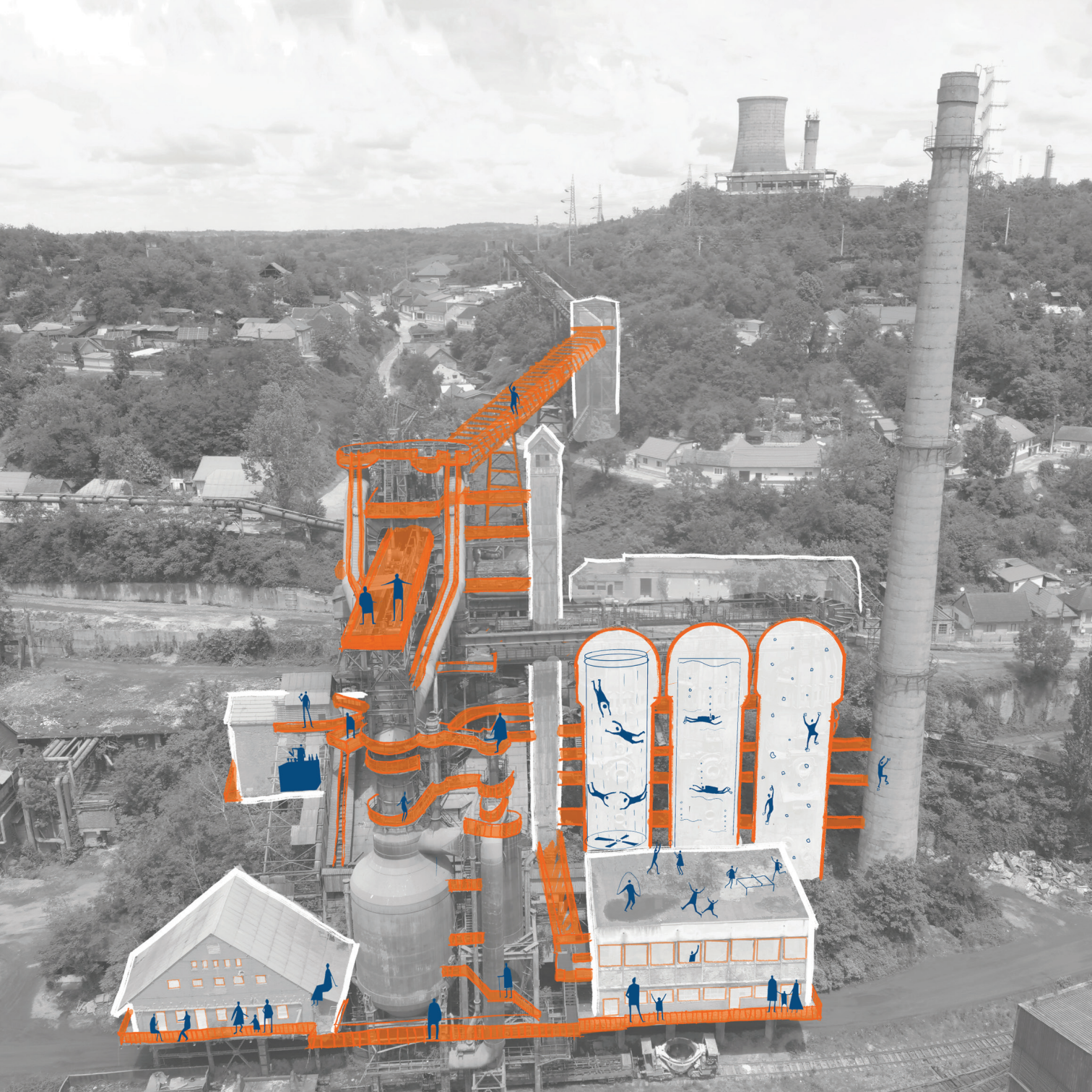

Propunere de tratare a gardurilor

- Hale cu proces industrial activ
- Hale cu proces industrial inactiv
- Spații cu potențial patrimonial
- Incintă industrială
- Spații cu potențial de parcare în eventualitatea unei deschideri totale a incintei industriale
- i Puncte de informație

3 PROFILURI DE UTILIZATORI

Conversa Furnalului se uită la 3 profile de utilizatori: cel care urmărește recreerea, care vine a 10-a oară la Furnal, sau vrea doar un popas relaxat după o zi de drumetii; cel care urmărește explorarea întregului obiectiv și cel care caută aventura și sporturi extreme!

FUNCȚIUNI

Fostul punct electric din exteriorul incintei care este alăturat Pieței formează un popas unde își pot găsi locul administrația, ateliere de biciclete, punct de informație etc. Mai multe noduri de circulație verticală de mentenanță devin noduri principale de spații servante și acces.

Casa troliilor devine un spațiu multifuncțional, perfect pentru proiecții de filme, expoziții sau spații imersive.

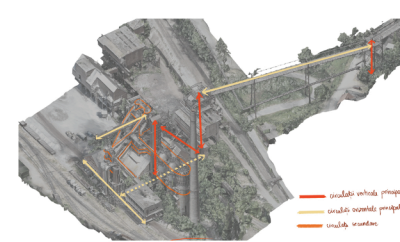
Fostul vestiar devine un punct de alimentație publică - bistro sau cafenea.

Fosta cameră de control devine un vestiar pentru activitatea din cowpere și un loc de joacă - cu mese de ping-pong, fotbal de masă etc.

Cowperele se adresează în principal aventurierului și sportivului - cu un Cowper de diving asemănător Landschaftspark Duisburg-Nord, unul de cățărare care se folosește și de peretele coșului de fum și unul care găzduiește un tunel de aer care simulează sky-diving-ul.

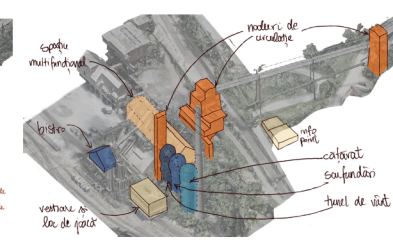
CIRCULAȚII

Nodurile principale de circulație verticală și orizontală caută să ușureze parcursul vizitatorilor repețați ai Furnalului și a persoanelor cu dificultăți de mobilitate, fiind sugerate și ascensoare și refuncționalizare a skip-ului. Fostele pasarele de mentenanță care se găsesc peste tot în jurul Furnalului promovează explorarea.

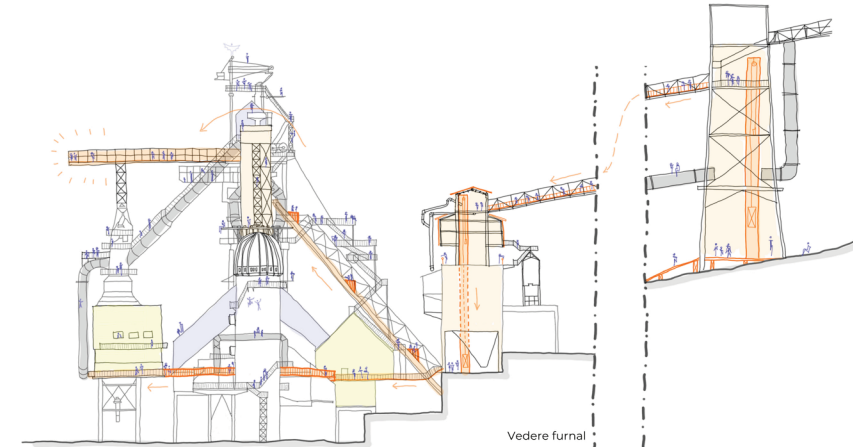
Axonometrie cu schema circulațiilor propuse

sursa: Axiometrie Group, scanare 3D

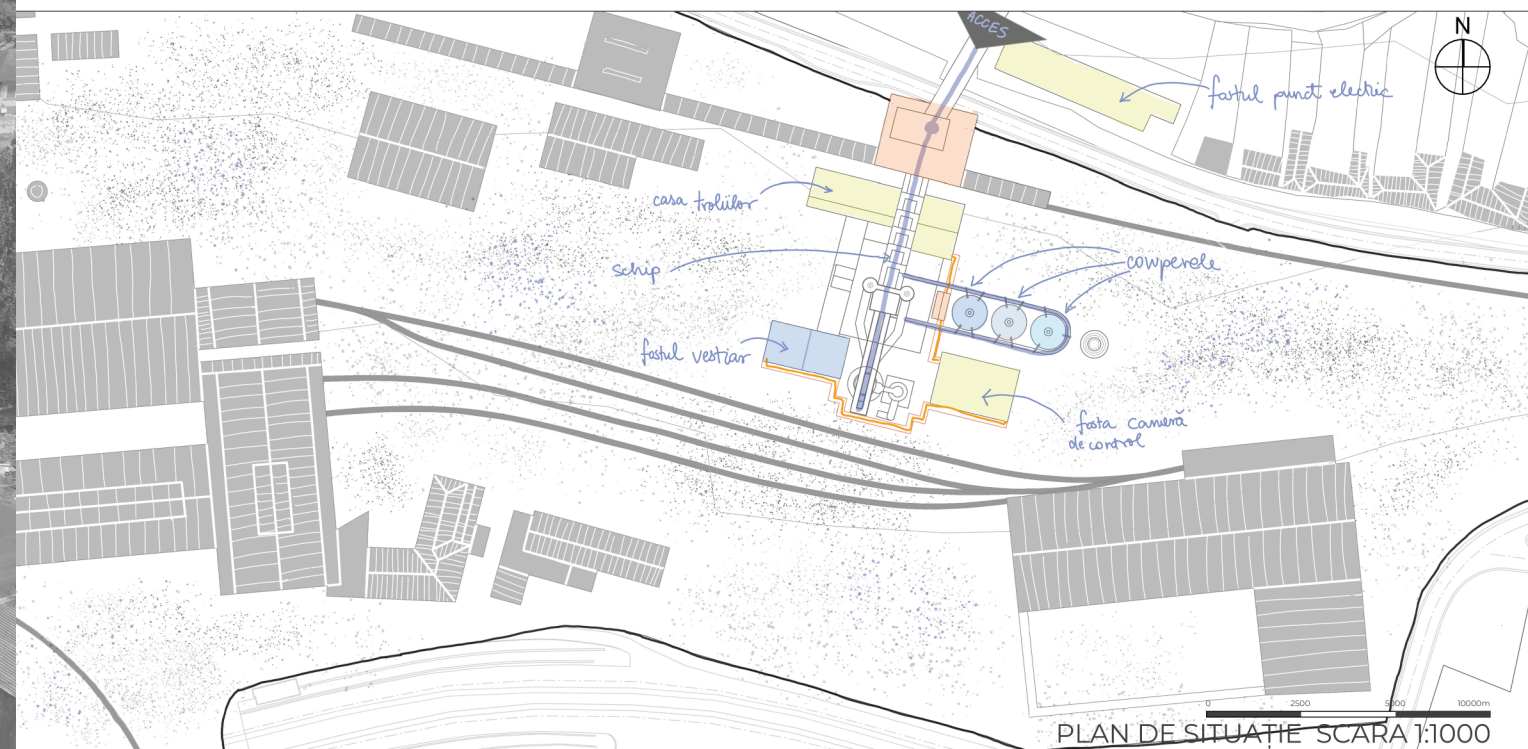

Axonometrie cu schema funcțiilor propuse

sursa: Axiometrie Group, scanare 3D

Vedere furnal

PLAN DE SITUAȚIE SCARA 1:1000

E C H I P A 3

“Firul roșu al furnalului”

Echipa 3 a ales titlul „Firul roșu al furnalului”, o metaforă care exprimă legătura continuă dintre trecutul industrial al Reșiței și prezentul comunității, precum și dorința de a crea un parcurs recognoscibil ce unește elementele disparate ale sitului într-o poveste coerentă. Firul roșu devine astfel un instrument grafic, simbolic și fizic de interpretare și activare a patrimoniului.

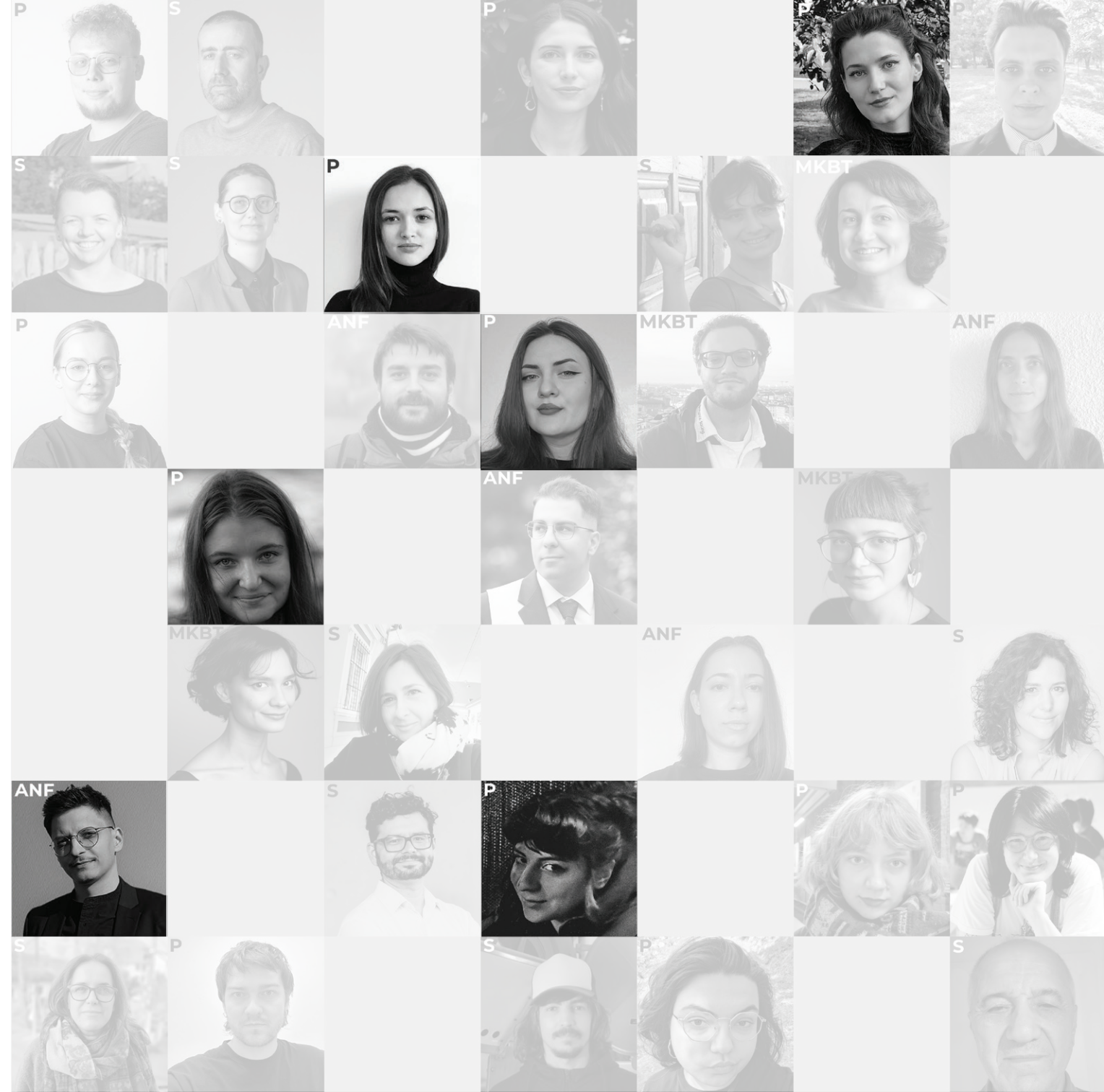
La scara urbană (macro), proiectul conectează furnalul cu orașul printr-o rețea de trasee tematice pietonale și ciclabile care leagă cartierele învecinate de incinta industrială și de alte obiective turistice și culturale. Hărțile și diagramele arată cum furnalul devine punct central într-o rețea de mobilitate alternativă și de redescoperire a orașului. La scara mezzo, firul roșu structurează parcursul vizitatorului prin spații cu grade diferite de accesibilitate: zone deschise publicului, vizite ghidate și spații pentru evenimente temporare sau activități educative. Pasarelele și platformele transformă infrastructura tehnică în scenografie accesibilă și sigură, permițând explorarea unitară a furnalului și împrejurimilor.

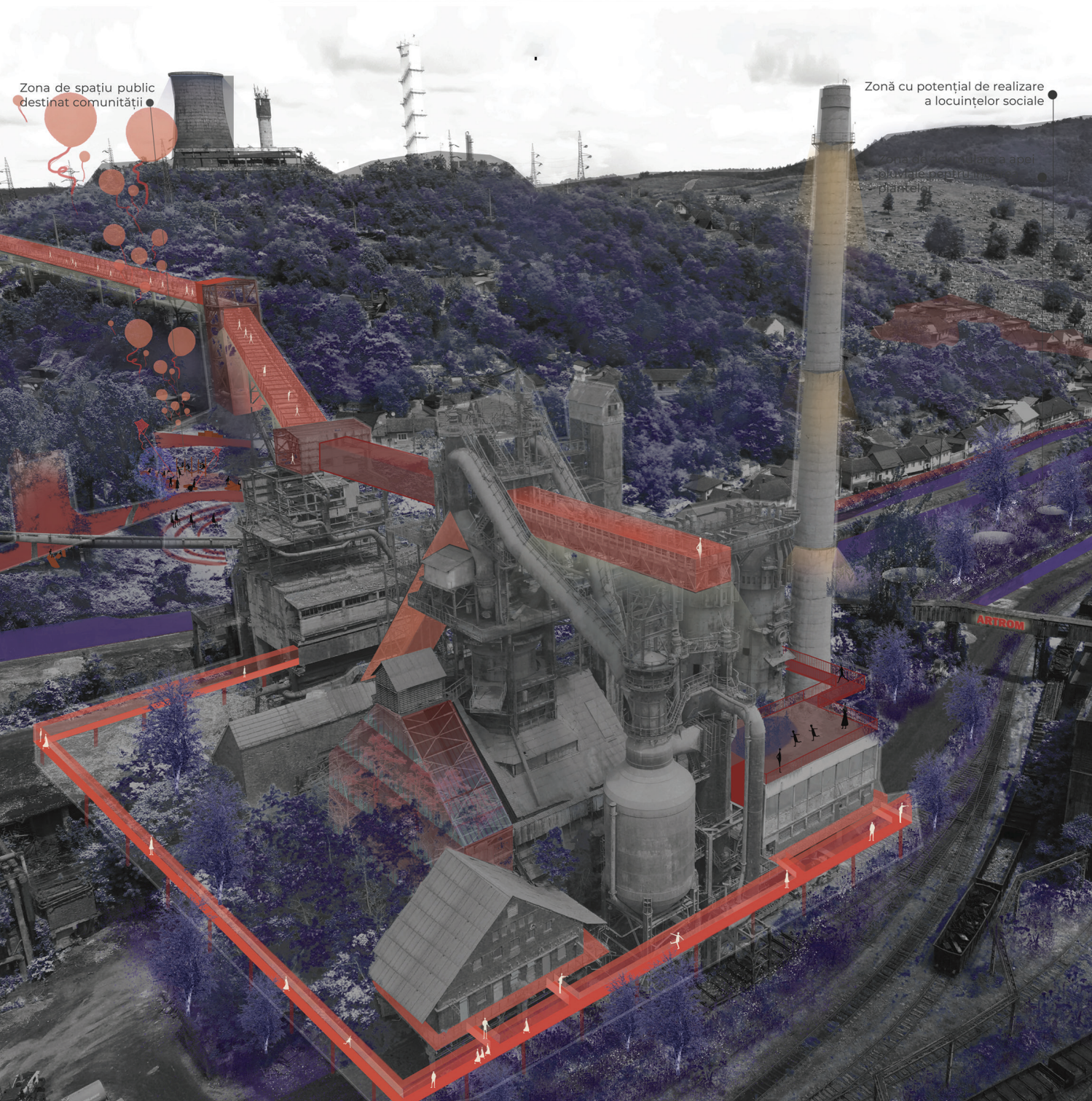
La scara obiectului (micro), firul roșu se materializează prin elemente arhitecturale și instalații care ghidează privirea și deplasarea: platforme de belvedere, iluminat arhitectural și trasee interioare care pun în valoare monumentalitatea furnalului. Spațiile pentru activități culturale și comunitare transformă obiectul industrial într-un suport activ pentru evenimente. Astfel, firul roșu organizează și dă coerență strategiei de reconversie, funcționând ca semn identitar, traseu de vizitare și liant între scările de intervenție, transformând patrimoniul industrial într-un spațiu viu, traversat de oameni și poveștile lor, un cadru de întâlnire între trecut și prezent.

Echipa 3 a fost alcătuită din:

- urb. Alina-Gabriela Dinca
- stud. arh. Teodora Dobrota
- stud. arh. Diana Gheorghe
- stud. arh. Andreea Istrate

Coordonarea echipei pe perioada școlii de vară a fost asigurată de arh. Roberto Suharu, mentor.

Zona de spațiu public
destinat comunității

Zonă cu potențial de realizare
a locuințelor sociale

Traseu de curățarea apei
de la fabrica de tuburi
de la platforma

Foc nestins

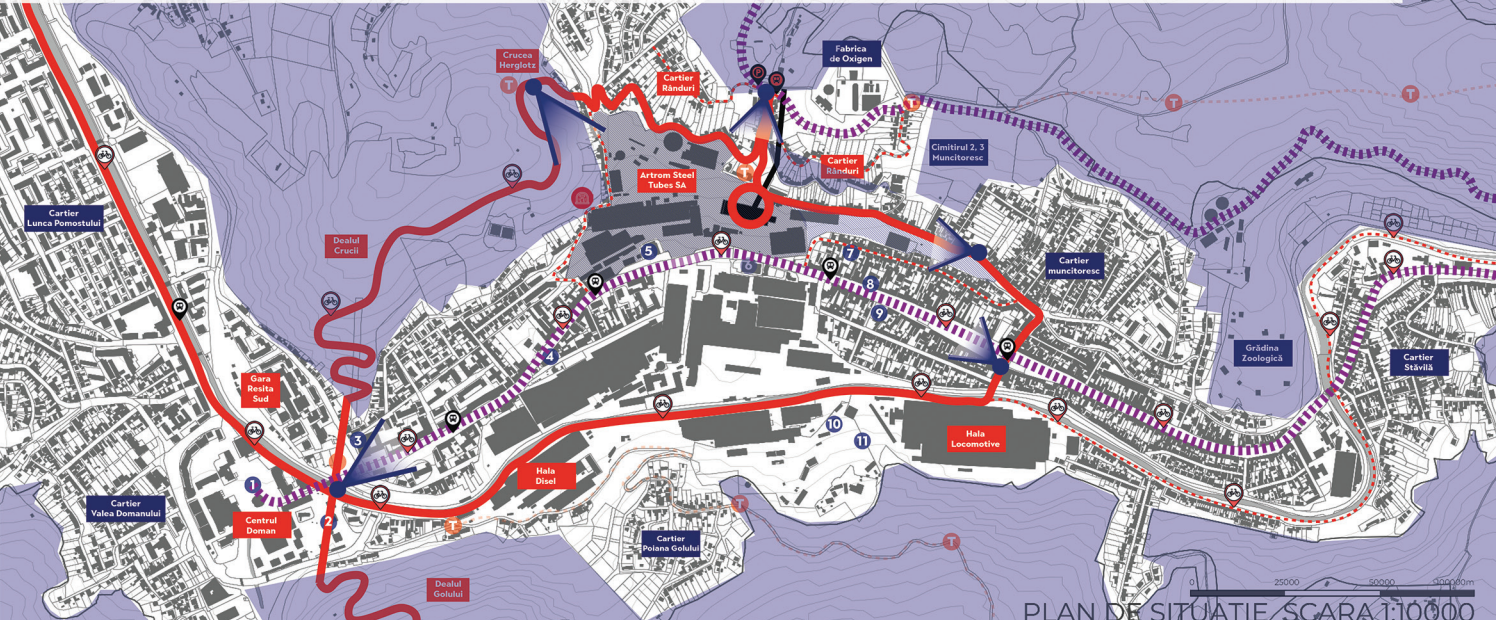
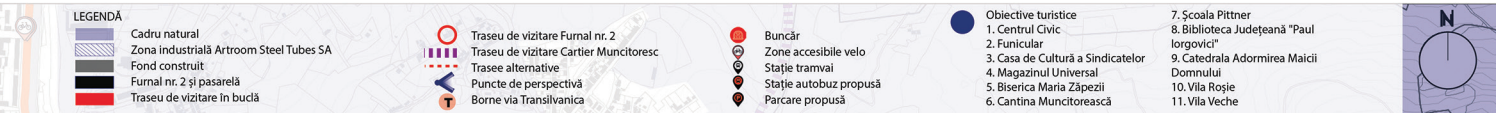
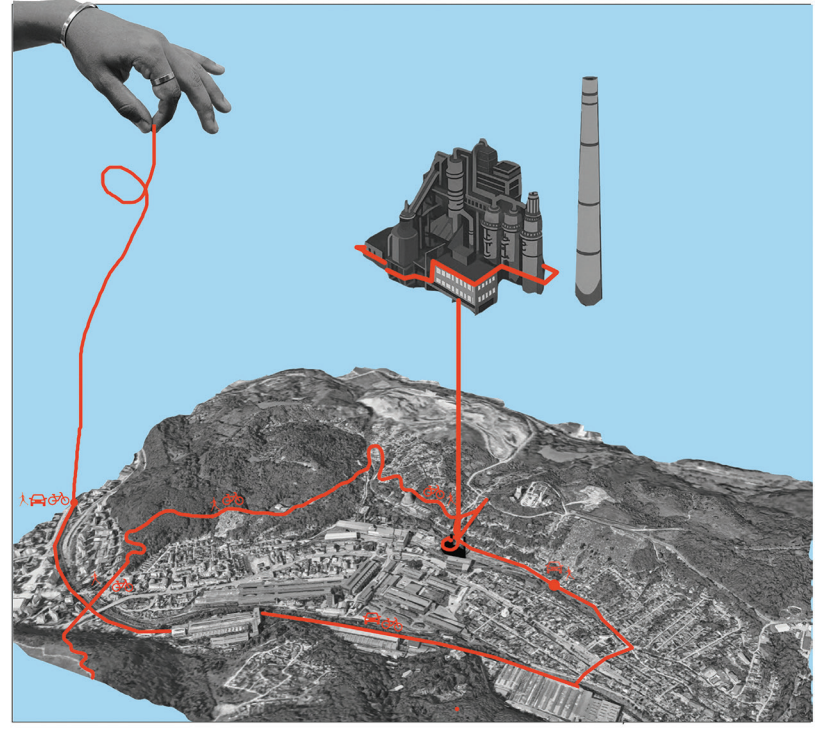
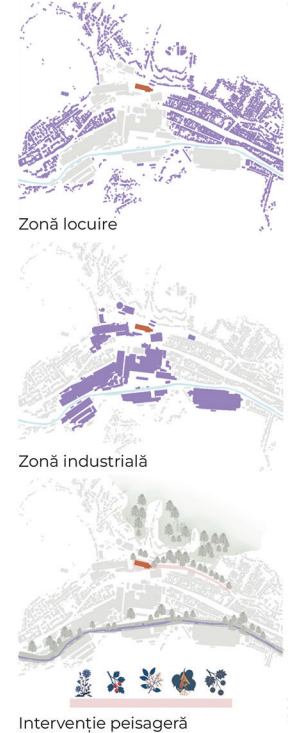
Reșița se povestește singură. Într-o lungă plimbare care pornește de pe Malul Bârzavei, străbate centrul orașului, spre halele UCMR-ului, apoi traversează strada Castanilor către Rânduri și apoi pe Dealul Crucii către funicularul care va străbate de la înălțime relieful, se derulează o lungă istorie despre traiția industrială, despre muncă, locuire, despre un oraș în care, de mai bine de un sfert de secol, focul rămâne nestins.

Privind de pe dealuri putem vedea orașul din oraș, marele ansamblu industrial de care viața reșitenilor s-a legat ca de un organ vital.

Fir neîntrerupt

Recunoașterea și păstrarea patrimoniului industrial reprezentat de acesta aduce cu el un nou posibil suflu în viața orașului, cu un potențial de vizitare care trebuie să medieze, în mod neaparazit și neinvaziv, buna funcționare a combinatului, cu posibilitatea unei regenerări decisive a ansamblului urban Zona Rânduri, pe care calitatea precară a locuirii le impune.

Propunerea noastră presupune articularea straturilor de muncă, locuire și vizitare, prin furnalul nr. 2, martor al unei istorii pe care doar parcurgând-o o poți cu adevărat desăfușura.

PLAN DE SITUAȚIE / SCARA 1:10000

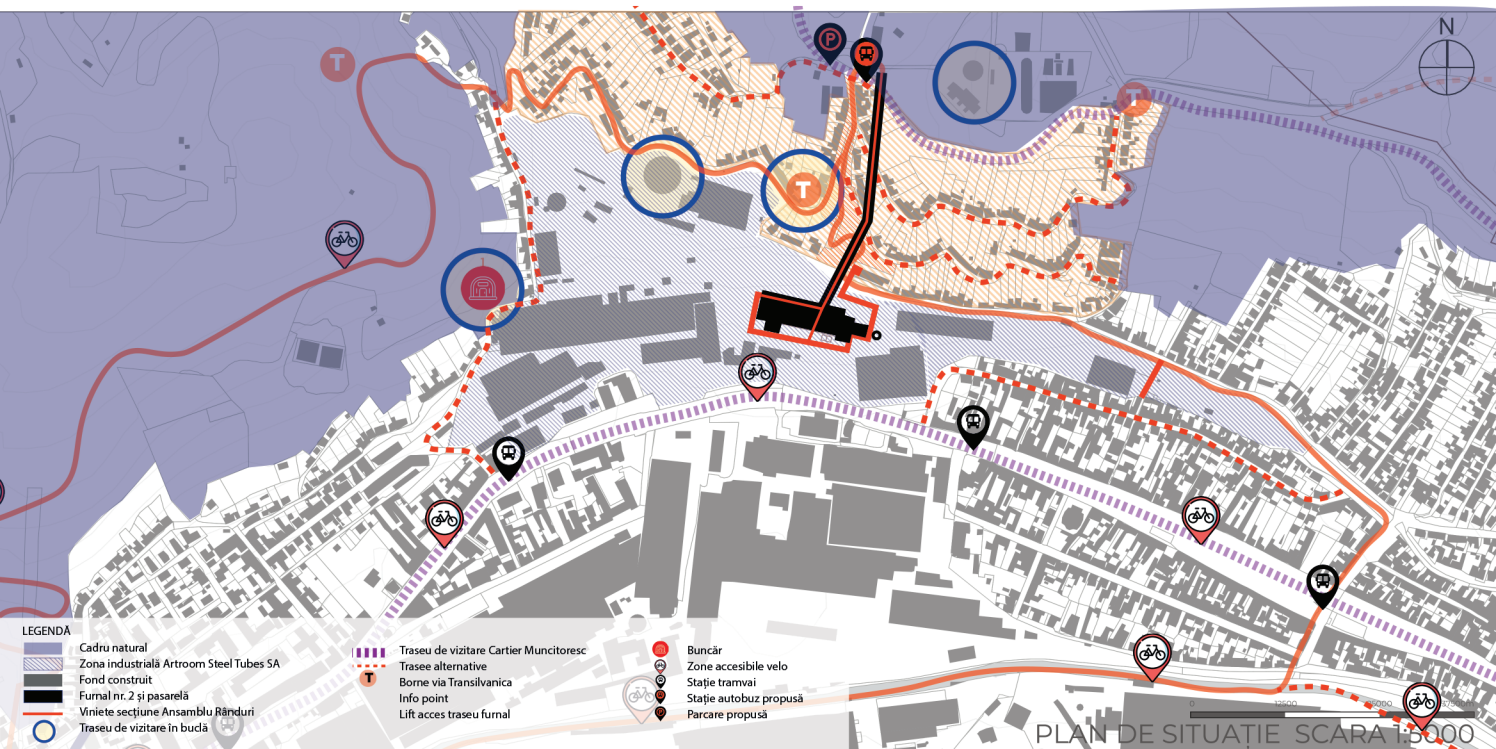
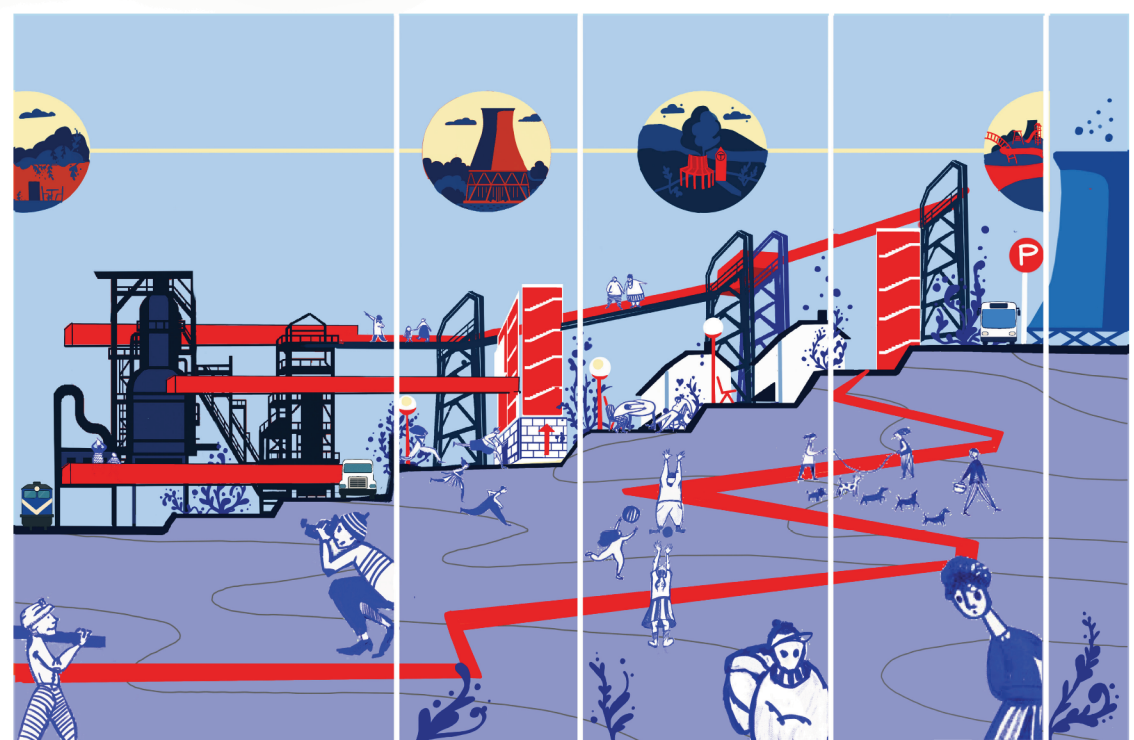
În logica marelui traseu în buclă care urmărește orașul prin secvențe istorice, naturale și industriale înșiruite, accesul la nivelul Furnalului continuă, la rândul său, același traseu în buclă prin care se accesează zona deschisă vizitării din cadrul combinatului.

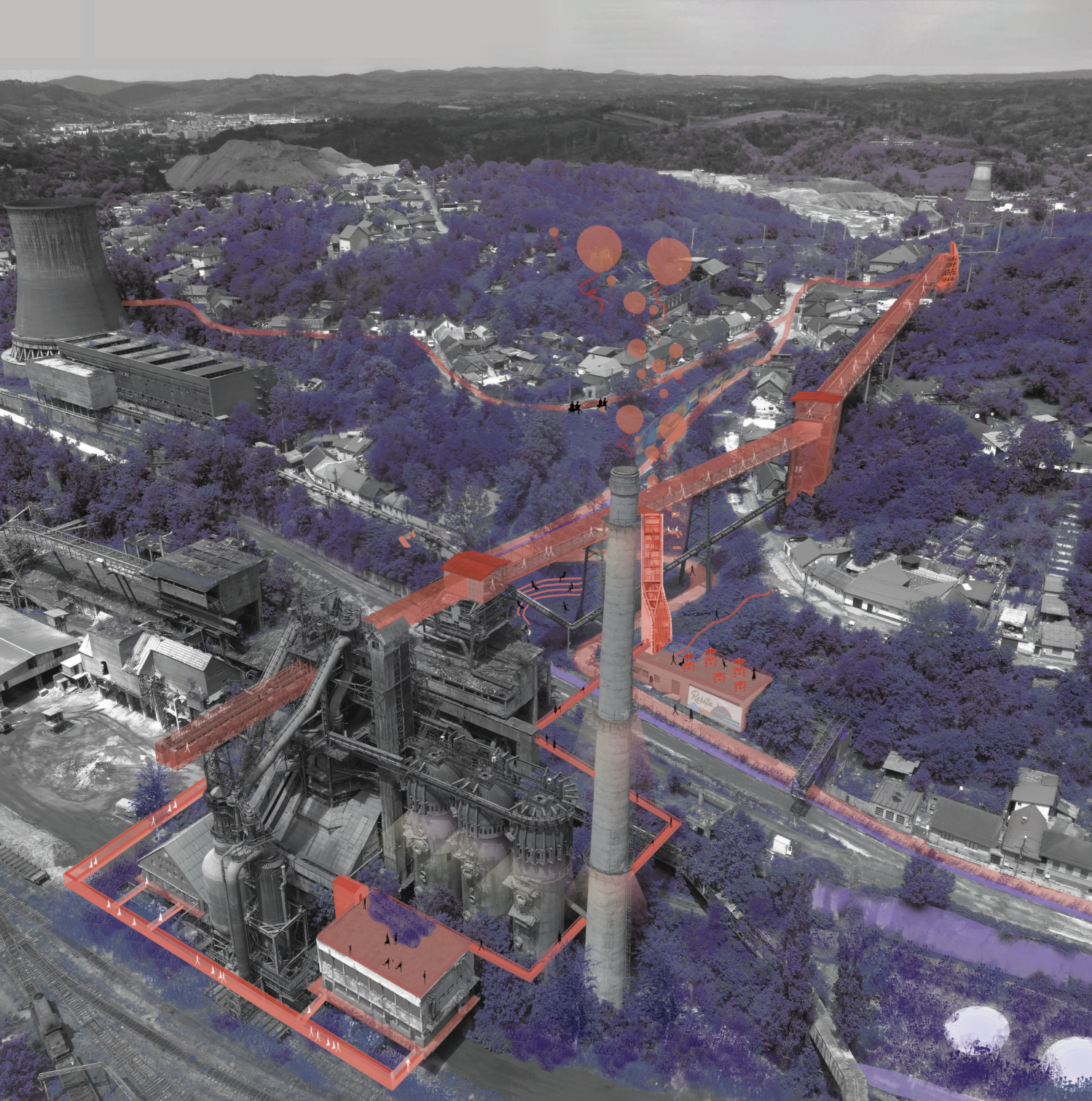
Acesta se deschide prin platforma de transport (accesată din zona Rânduri I) și se continuă exclusiv în nivelele superioare, de peste zona industrială activă din cadrul ARTROM, printr-o serie de curve și platforme de perspectivă, care se întorc înapoi pe linia de transport dinspre fabrica de oxigen.

Propunerea tratează obiectul furnalului ca o bijuterie industrială, fără a interveni major asupra lui, concentrând majoritatea intervențiilor în zona Rânduri. Oportunitatea unui traseu de vizitare care trece pe aici deschide noi perspective către o locuire mai bună în acest ansamblu vecin furnalelor, care, deși este o zonă de patrimoniu, este un spațiu rezidențial precar.

Propunem o strategie unitară de intervenție asupra caselor din ansamblu Rânduri, dar și de dotări publice precum iluminat stradal, spații amenajate de relaxare, locuri de joacă și alte funcțiuni esențiale locuirii și complementare unui traseu de vizitare.

În plus, amenajări majore sunt propuse în patru zone: intrarea bunkerului (1), turnul de răcire (2), borna Via Transilvanica (3) și zona dintre cimitir și fabrica de oxigen (4).

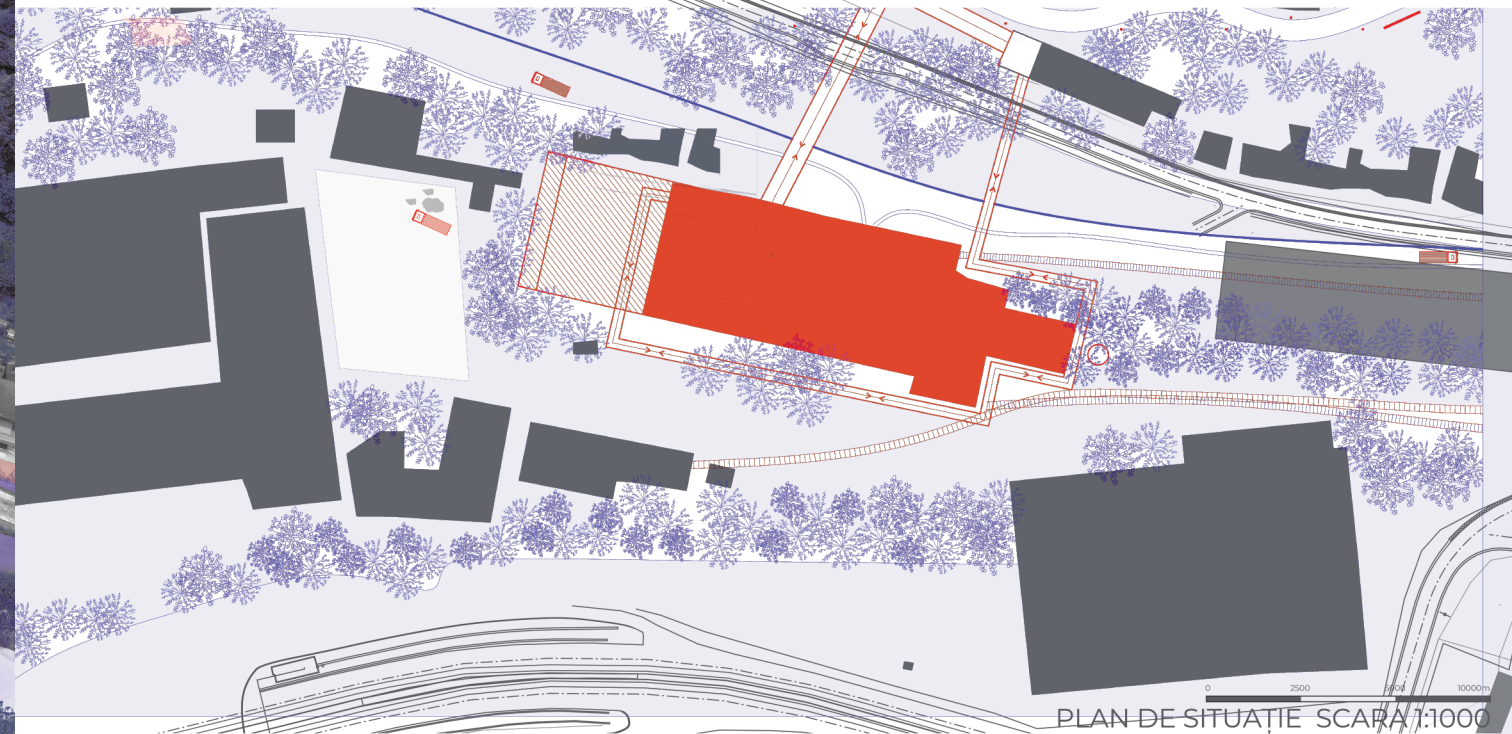
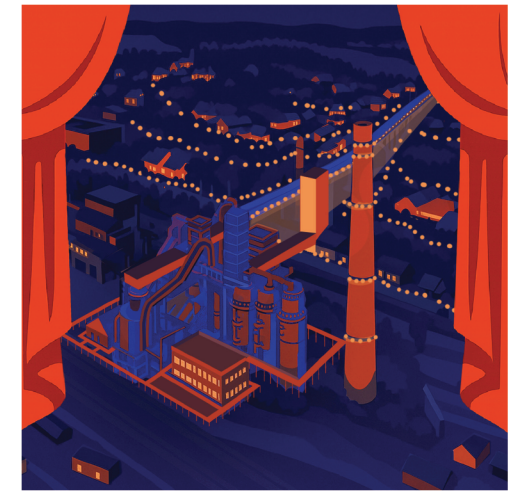
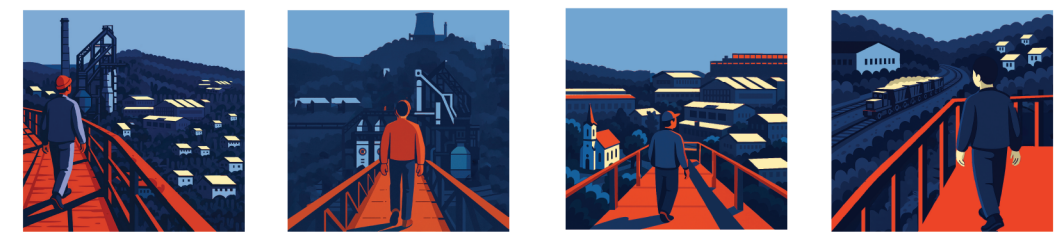

În ceea ce privește propriu-zis incinta din jurul furnalului, accesul se face prin fosta centrală din zona Rânduri, unde se ridică un nod de acces la nivelul platformei de transport. Traseul continuă deasupra furnalului cu o platformă de belvedere către oraș.

De aici, reutilizând skipul de marfă, vizitatorii ajung la nivelul vestiarului și al camerei de control, care vor găzdui acum un spațiu expozițional dedicat istoriei și tehnicii industriale din Reșița și, respectiv, o zonă multifuncțională în care pot fi experimentate interactiv procesele de producție și prelucrare din combinat și uzine.

La nivelul solului, o amenajare peisajeră a sitului încadrează ansamblul furnalului. Zona dintre circulațiile tehnice (automobilă și feroviară) devine o grădină care funcționează ca ecran de filtrare a prafului și altor poluanți către drum. Înspre incinta activă ARTROM, adiacent furnalului, o seră marchează legătura cu Furnalul nr. 1, accesibilă doar de lucrătorii combinatului.

De aici, traseul continuă printre cowpere și turn către ieșirea din incinta combinatului printr-o pasarelă care se întoarce înapoi în punctul de acces din centrală. Deși turul de vizitare a furnalului se oprește aici, promenadea poate continua pe platforma de transport către fabrica de oxigen, punctul de unde tot orașul se dezvăluie cu toate straturile sale.

CONCLUZII

Feedbackul participanților

Școala de Vară „Reșița Industrial Heritage Lab” a reprezentat o experiență colectivă intensă, trăită de participanți la mai multe niveluri – profesional, educațional și personal. Pentru a înțelege impactul și pentru a ajusta viitoarele ediții, organizatorii au invitat toți participanții să completeze un formular de feedback, prin care să își exprime impresiile și sugestiile.

Răspunsurile primite arată un grad ridicat de implicare și entuziasm: participanții au apreciat oportunitatea de a lucra într-un cadru interdisciplinar, accesul la resurse profesionale variate și contactul direct cu patrimoniul industrial al Reșiței. Totodată, feedbackul oferă indicii clare despre aspectele ce pot fi îmbunătățite în organizarea logistică și în structurarea programului. Această reflecție colectivă confirmă valoarea laboratorului nu doar ca platformă de idei, ci și ca spațiu de învățare continuă, capabil să crească de la o ediție la alta.

Ce tip de informații/conținut vi s-a părut cel mai util?

“Au fost deosebit de utile studiul istoric, analiza abordărilor contemporane, recomandările de lectură axate pe texte teoretice privind patrimoniul industrial, precum și prezentarea strategiilor de implementare însoțite de exemple de bune practici și reactivări”

“Workshopurile ținute în timpul sederii la Reșița și feedbackul primit de la invitați pe baza proiectelor noastre.”

“Partea în care am reușit cu ajutorul firmei să observăm și să comunicăm cu muncitorii astfel încât să observăm cu adevărat situl și contextul în care intervin. Fără acele informații și propunerile sau tratările ar fi fost mai superficiale. De asemenea, toate întâlnirile cu diferiți specialiști ne-au ajutat să înțelegem un sit industrial, dar și comunitatea din spate care adesea rămâne neobservată.”

Care au fost cele mai memorabile momente ale școlii de vară pentru tine?

“Absolut totul, vizita la furnal, dialogurile de la Școala Pittner, interacțiunile cu profesioniști din domeniul patrimoniului industrial și șansa de a cunoaște oameni deosebiți în cadrul școlii de vară.”

“Cele mai memorabile momente pentru mine au fost vizitele pe sit împreună cu Andrei, sau de fapt orice legătură făcută între obiectul în sine și comunitatea din jurul său. Povestile oamenilor, fenomenele povestite de ei au avut un impact puternic asupra mea, și cred că nu numai.”

Experiența în sine. Eu sunt din “zonă, însă aveam o părere mai rea în legătură cu Reșița înainte de practica. După practica, după ce mi-au fost deschise unele căi noi, unele informații, am reușit să vad potențialul real al zonei, am putut înțelege de la colegii mei ce simțeau ei în legătură cu Reșița.”

CONCLUZII

CONCLUZII

Feedbackul participanților

Ce gânduri și emoții vă rămân în urma interacțiunii cu locuitorii, proprietarul furnalului, organizații locale, alți actori implicați sau furnalul în sine?

“Speranță că s-ar putea face ceva.”

“Cel mai bun exemplu în care cele 3 entități colaborează pentru a pune în valoare un monument industrial.”

“În urma interacțiunilor am strans foarte multă admirație pentru lucrători, pentru cei ce au reușit să salveze ce a rămas din furnal și pentru cei care în continuare încearcă să persevereze în a îi face dreptate și de a îl face cunoscut și accesibil. Toti au fost oameni minunați și mă bucur că am interacționat cu ei și că îi cunosc.”

“Vizita la Furnal și pe situl industrial mi-a rămas în minte, desi nu a fost foarte lungă cred că a avut impact. Mi-ar fi plăcut să dureze mai mult.”

Dacă ar fi să descrieți experiența acestei Școli de vară într-o singură propoziție pentru cineva care nu a participat, ce ați spune?

“Locul potrivit pentru a face schimb de informații, perspective pentru o cauză comună.”

“Tot ce studiile universitare omit să surprindă despre patrimoniul industrial: o privire umanistă, vie și aplicată, care transformă teoria în experiență directă.”

“O experiență intensă cu informații valoroase și oameni faini, care au făcut ca totul să pară o joacă și o distracție.”

“Chiar m-am simțit turist în orașul meu.”

“Pentru mine această școală de vară a fost o experiență eye-opening; am învățat lucruri pe care nu mă așteptam să le discutăm și mi s-au îndeplinit așteptări pe care nu știam că ar fi trebuit să le am.”

Dacă ar fi să transmiteți un mesaj proprietarului furnalului, ce ați spune?

“Sperăm la mai multe zile cu porți deschise, tuturor persoanelor cărora le-am povestit cu entuziasm cum a fost procesul și pe de-o parte triste că nu pot avea aceeași experiență ca a noastră.”

“Vă mulțumim pentru deschiderea oferită; participarea la această tabără a fost o experiență de mare valoare, care va rămâne cu mine de-a lungul parcursului profesional.”

“Sperăm să acordăm atenție acestui furnal, astfel încât să nu dispară sau să fie neglijat. Este un simbol pentru oraș și un reper al comunității.”

“Mulțumim de oportunitate, a fost o experiență extraordinară și impresionantă!”

Acest material, precum și scenariile propuse în cadrul Școlii de vară sunt disponibile pe www.muzeulvirtualresita.ro

ARTROM STEEL TUBES

ARTROM
STEEL TUBES

1771 STEEL MADE HISTORY

A group of approximately 20 people, including men and women, are standing in a line on an asphalt surface. They are dressed in dark, heavy jackets and are wearing various styles of hard hats, including brown and white ones. Some individuals are wearing sunglasses. The group appears to be a mix of employees and visitors, possibly a tour group, posing for a photograph in front of the industrial facility.

Organizatori:

Cu sprijinul:

Sub egida:

Proiect co-finanțat de:

